บทที่ 3

ผลการวิจัย

ส่วนที่ 1

การวิเคราะห์เอกสาร*

หมายเหตุ เอกสาร* หมายถึงเอกสารส่งเสริมการขายและเผยแพร่ข้อมูลยาปฏิชีวนะ

จากการเก็บรวบรวมเอกสารตามที่กล่าวในวิธีดำเนินการวิจัยแล้วนั้น ผู้วิจัยรวบรวมได้ทั้งสิ้น ดังนี้

1. The Penicillins	42	ฉบับ
2. The Macrolides	7	ฉบับ
3. The Cephalosporins	12	ฉบับ
4. The Tetracyclines	9	ฉบับ
5. The Aminoglycosides	24	ฉบับ
6. The Miscellaneous	16	ฉบับ
7. Fix Combination (ไม่ได้ทำการวิจัย)	21	ฉบับ
รวม	131	ฉบับ

(ดังรายละเอียดในผลการวิจัย ตารางที่ 3.1.1)

รายละเอียดผลการวิจัยตามวิธีดำเนินการวิจัย ส่วนที่ 1 ได้แสดงผลในตารางที่ 3.1.1 ถึง 3.1.15 ตามลำดับ ดังแสดงต่อไปนี้

ตารางที่ 3.1.1 เอกสารที่รวบรวมได้ และทำการวิเคราะห์ จำแนกตามชนิดของยาปฏิชีวนะ

I. The Penicillins

Generic Name	Trade Name	จำนวน (ฉบับ)	Manufacturers/ Distributor
Amoxycillin trihydrate	- Amoxil Bencard	6	- Beecham/Diethelm
	- Ibiamox	1	- IBI/Siam
	- Hiconcil	2	- Bristol
Ampicillin	- Pondocillin Leo	1	- Leo/วิทยาคม
	- Pentrexyl	1	- Bristol
	- Ampicyn	1	- IBI/Siam
	- Penbritin	2	- Beecham
	- Binotal	1	- Bayer
	- Amcillin	1	- Dumex
Ampicillin trihydrate + Cloxacillin Sodium B.P.	- Ampiclox	4	- Beecham
Ampicillin + Probenecid	- Gonopac	1	- Squibb
Benzathine Penicillin G	- Penadur L-A	3	- Wyeth
Carbenicillin disodium	- Geopen	2	- Pfizer
Carbenicillin sodium	- Pyopen	3	- Beecham
Cloxacillin sodium B.P.	- Orbenin	3	- Beecham
	- Prostaphin-A Oral	2	- Bristol
Dicloxacillin sodium	- Diclocil	2	- Bristol
Methicillin sodium	- Staphcillin	2	- Bristol

ตารางที่ 3.1.1.(ต่อ) เอกสารที่รวบรวมได้ และทำการวิเคราะห์ จำแนกตามชนิดของยาปฏิชีวนะ

I. The Penicillins (ต่อ)

Generic Name	Trade Name	จำนวน (ฉบับ)	Manufacturer/ Distributor
Oxacillin sodium	- Prostaphin Injection I.M./ I.V.	2	- Bristol
Procaine Penicillin G + Benzyl Penicillin Potassium + Dihydro-streptomycin sulphate	- Fortecillin comp III	1*	- Bayer
Procaine Penicillin G + Dihydrostrepto-mycin sulphate	- Fortecillin comp	1*	- Bayer
Penicillin G sodium + Procaine Penicil-lin + Benethamine Penicillin	- Triplopen	1	- Glaxo
Sulbenicillin sodium	- Kedacillin	1	- Takeda
	รวม	42	

*เป็นยาสัตว์ ไม่ได้ทำการวิเคราะห์

ตารางที่ 3.1.1 (ต่อ) เอกสารที่รวบรวมได้ และทำการวิเคราะห์ จำแนกตามชนิดของยาปฏิชีวนะ

II. The Macrolides:-

Generic Name	Trade Name	จำนวน (ฉบับ)	Manufacturer/ Distributor
Erythromycin estolate	- Ilosone	1	- Eli Lilly
Erythromycin stearate	- Cidal Erythrocin	5	- Abbott
Midecamycin	- Midecamycin	1	- Meiji
	รวม	7	

III. The Cephalosporins:-

Generic Name	Trade Name	จำนวน (ฉบับ)	Manufacturer/ Distributor
Cephalothin Sodium	- Keflin	1	- Eli Lilly
Cefazolin sodium	- Cefacidal	1	- Bristol
	- Cefamezin	1*	- Berli jucker
Cephalexin sodium	- Ibilex	2	- IBI/Siam
	- Keflex	1	- Eli Lilly
	- Palitrex	1	- Bristol
	- Ceporex	1	- Glaxo
Cephradine	- Velosef	5	- Squibb
Cefoxithin sodium	- Mefoxin	1*	- M.S.D.
	รวม	12	

หมายเหตุ * เป็น Clinical paper ไม่ได้ทำการวิเคราะห์

ตารางที่ 3.1.1 (ต่อ) เอกสารที่รวบรวมได้ และทำการวิเคราะห์ จำแนกตามชนิดของยาปฏิชีวนะ

IV. The Tetracyclines

Generic Name	Trade Name	จำนวน (ฉบับ)	Manufacturer/ Distributor
Doxycycline hydrochloride	- Doxycline	1	- IBI
	- Torymycin	1	- Chinta Trading
	- Vibramycin	3	- Pfizer
Oxytetracycline hydrochloride	- Oxylim	1	- Atlantic Trading
Rolitetracycline	- Reverin	1	- Hoechst
Tetracycline	- Dumocycline	2	- Dumex
	รวม	9	

V. The Aminoglycosides

Generic Name	Trade Name	จำนวน (ฉบับ)	Manufacturer/ Distributor
Amikacin sulphate	- Amikin	2	- Bristol
Aminosidine sulphate	- Gabbromicina	3	- Carlo Erba
Bekanamycin sulphate	- Kanendomycin	3	- Meiji
Dibekacin sulphate	- Dibekacin Meiji	2	- Meiji
Gentamycin sulphate	- Miramycin	1	- Atlantic Trading
	- Genroymicin	1	- A.N.B.
	- Gentacin	1	- Kemed
	- Garamycin	4	- Schering Cop.
Kanamycin sulphate	- Kanamycin Meiji	2	- Meiji
	- Anbikan	1	- A.N.B.
	- Kanmycin	1	- Kemed

ตารางที่ 3.1.1 (ต่อ) เอกสารที่รวบรวมได้ และทำการวิเคราะห์ จำแนกตามชนิดของยาปฏิชีวนะ

V. The Aminoglycosides (ต่อ)

Generic Name	Trade Name	จำนวน (ฉบับ)	Manufacturers/ Distributor
Tobramycin sulphate	- Nebcin	3	- Eli Lilly
	รวม	24	

VI. The Miscellaneous

Generic Name	Trade Name	จำนวน (ฉบับ)	Manufacturers/ Distributor
Clindamycin hydrochloride	- Dalacin-C Capsules	2	- Upjohn
Clindamycin phosphate	- Dalacin-C phosphate S.S.	3	- Upjohn
Colistin	- Colimycin	1	- Atlantic
Sodium fusidate	- Fucidin Leo	1	- Leo/วิทยาคม
Lincomycin hydrochloride	- Lincocin	4	- Upjohn
Nystatin	- Mycostatin	1	- Squibb
Rifampicin	- Rifadin	1	- Lepetit
Spectinomycin dihydrochloride pentahydrate	- Trobicin	3	- Upjohn
	รวม	16	
	รวมทั้งสิ้น	110	

ตารางที่ 3.1.1 (ต่อ) เอกสารที่รวบรวมได้ และทำการวิเคราะห์ จำแนกตามชนิดของยาปฏิชีวนะ

VII. Fix Combination:

Generic Name	Trade Name	จำนวน (ฉบับ)	Manufacturers/ Distributor
Neomycin sulphate + Zinc Bacitracin + etc.	- Cicatrin	1*	- Burroughs Wellcome & Co.
Polymyxin B sulphate + Neomycin sulphate + Hydrocortisone	- Otosporin	2*	- Burrough Wellcome & Co.
Polymyxin B sulphate + Neomycin sulphate + Gramicidin	- Neosporin	3*	- Burrough Wellcome & Co.
Polymyxin B sulphate + Neomycin sulphate + Zinc Bacitracin	- Polybactrin	4*	- Calmic Limited
Tetracycline + Amphotericin B	- Talsutin	5*	- Squibb
Tetracycline Phosphate complex + Sulfamethizole + Phenylazodiamino-pyridine HCl + Nitrofurantoin	- Tetrapol	6*	- Atlantic Trading

หมายเหตุ * เอกสารกลุ่มนี้ ไม่ได้ทำการวิเคราะห์

ตารางที่ 3.1.2 ประเภทของข้อมูลทางยาที่ปรากฏในเอกสาร

ข้อมูลทางยา	มีใน เอกสาร (ฉบับ)	% มี	ไม่มี ในเอกสาร (ฉบับ)	% ไม่มี
1. คุณสมบัติทั่ว ๆ ไป ของผลิตภัณฑ์ (General Properties)				
1.1 ชื่อโดยทั่วไป (Generic Name)	95	86.45	15	13.65
1.2 ชื่อทางเคมี (Chemical Name)	20	18.20	90	81.80
1.3 สูตรโครงสร้าง (Structure)	13	11.83	97	88.27
1.4 ส่วนผสมของตำรับยา (Formula or Ingredients)	92	83.72	18	16.38
1.5 รูปแบบของยา (Dosage Form)	98	89.18	12	10.92
1.6 วันที่ยาหมดอายุ (Expired Date)	5	4.55	105	95.55
2. คุณสมบัติทางการค้าของผลิตภัณฑ์ (Bussiness Information)				
2.1 ชื่อทางการค้า (Brand Name)	110	100.00	-	-
2.2 ขนาดบรรจุ (Packaging)	99	44.59	61	55.51
2.3 ราคา (Price Per Unit)	-	-	110	100.00
2.4 แหล่งผลิต (Manufacturer)	104	94.64	6	5.46
2.5 แหล่งจำหน่าย (Distributor)	26	23.66	84	76.44

ตารางที่ 3.1.2 (ต่อ) ประเภทของข้อมูลทางยาที่ปรากฏในเอกสาร

ข้อมูลทางยา	มีในเอกสาร (ฉบับ)	% มี	ไม่มีในเอกสาร (ฉบับ)	% ไม่มี
3. คุณสมบัติในการรักษาของผลิตภัณฑ์ (Therapeutic Properties)				
3.1 ประเภทของยาแบ่งตามฤทธิ์ทางเภสัชวิทยา (Pharmacological Categories)	77	70.07	33	30.03
3.2 ข้อบ่งใช้ (Indication)	109	99.19	1	0.91
3.3 วิธีใช้ (Use)	94	85.54	16	14.56
3.4 ข้อห้ามใช้ (Contraindication)	47	42.77	63	57.33
3.5 คำเตือน (Warning)	27	24.57	83	75.53
3.6 ข้อควรระวัง (Precaution)	47	42.77	63	57.33
3.7 ปฏิกิริยาไม่พึงประสงค์ (Adverse Reaction)	28	25.48	82	74.62
3.8 ปฏิกิริยาระหว่างยา (Drug Interaction)	15	13.65	95	86.45
3.9 ขนาดใช้ (Dose)	93	84.63	17	15.47
3.10 การแก้พิษยาเมื่อใช้เกินขนาด (Overdose Management)	12	10.92	98	89.18
3.11 อาการข้างเคียง (Side Effect)	69	62.79	41	37.31
3.12 รายงานผลการทดลองใช้ยา (Clinical Trial)	72	65.52	38	34.58
3.13 เภสัชจลนะของยา (Pharmacokinetics)	55	50.00	55	50.00

ตารางที่ 3.1.3 ปริมาณของข้อมูล (คิดเป็นร้อยละของพื้นที่ผิวของเอกสารทั้ง ฉบับ)

ข้อมูลทางยา	รวม % ของพื้นที่ของข้อมูล (เอกสาร 110 ฉบับ)	ค่าเฉลี่ย % ของพื้นที่ของข้อมูล (เอกสาร 110 ฉบับ)
1. คุณสมบัติทั่ว ๆ ไปของผลิตภัณฑ์ (General Properties)		
1.1 ชื่อโดยทั่วไป (Generic Name)	97.1	0.88
1.2 ชื่อทางเคมี (Chemical Name)	19.6	0.18
1.3 สูตรโครงสร้าง (Structure)	37.21	0.34
1.4 ส่วนผสมของตำรับยา (Formula or Ingredients)	201.58	1.83
1.5 รูปแบบของยา (Dosage Form)	542.94	4.94
1.6 วันที่ยาหมดอายุ (Expired Date)	3.89	0.04
2. คุณสมบัติทางการค้าของผลิตภัณฑ์ (Business Information)		
2.1 ชื่อทางการค้า (Brand Name)	311.04	2.83
2.2 ขนาดบรรจุ (Packing)	121.37	1.10

ตารางที่ 3.1.3 (ต่อ) ปริมาณข้อมูล (คิดเป็นร้อยละของพื้นที่ผิวของเอกสารทั้งฉบับ)

ข้อมูลทางยา	รวม % ของพื้นที่ของข้อมูล (เอกสาร 110 ฉบับ)	ค่าเฉลี่ย % ของพื้นที่ของข้อมูล (เอกสาร 110 ฉบับ)
2.3 ราคา (Price per Unit)	-	-
2.4 แหล่งผลิต (Manufacturer)	102.56	1.07
2.5 แหล่งจำหน่าย (Distributor)	26.44	0.24
3. คุณสมบัติในการรักษาของผลิตภัณฑ์ (Therapeutic Properties)		
3.1 ประเภทของยาแบ่งตามฤทธิ์ทางเภสัชวิทยา (Pharmacological Categories)	66.54	0.60
3.2 ข้อบ่งใช้ (Indication)	1,578.44	14.35
3.3 วิธีใช้ (Use)	587.54	5.34
3.4 ข้อห้ามใช้ (Contraindication)	42.16	0.38
3.5 คำเตือน (Warning)	41.39	0.37
3.6 ข้อควรระวัง (Precaution)	98.46	0.90
3.7 ปฏิกิริยาไม่พึงประสงค์ (Adverse Reaction)	44.83	0.41
3.8 ขนาดใช้ (Dose)	529.14	4.81
3.9 ปฏิกิริยาระหว่างยา (Drug Interaction)	33.47	0.30

ตารางที่ 3.1.3 (ต่อ) ปริมาณของข้อมูล (คิดเป็นร้อยละของพื้นที่ผิวของเอกสารทั้งฉบับ)

ข้อมูลทางยา	รวม % ของพื้นที่ของข้อมูล (เอกสาร 110 ฉบับ)	ค่าเฉลี่ย % ของพื้นที่ของข้อมูล (เอกสาร 110 ฉบับ)
3.10 การแก้พิษยาเมื่อใช้เกินขนาด (Overdose Management)	6.02	0.05
3.11 อาการข้างเคียง (Side Effect)	163.56	0.67
3.12 รายงานผลการทดลองใช้ยา (Clinical Trial)	1,085.50	9.87
3.13 เภสัชจลนะของยา (Pharmacokinetics)	473.13	4.30

i 17227653

ตารางที่ 3.1.4 เรียงลำดับปริมาณของข้อมูล (คิดเป็นร้อยละของพื้นที่ผิวของเอกสารทั้งฉบับ)

ลำดับที่	ข้อมูลทางยา	ค่าเฉลี่ย % ของพื้นที่ของข้อมูล (เอกสาร 110 ฉบับ)
1	ข้อบ่งใช้ (Indication)	14.35
2	รายงานผลการทดลองใช้ยา (Clinical Trial)	9.87
3	วิธีใช้ (Use)	5.34
4	รูปแบบของยา (Dosage Form)	4.94
5	ขนาดใช้ (Dose)	4.81
6	เภสัชจลนะของยา (Pharmacokinetics)	4.30
7	ชื่อทางการค้า (Brand Name)	2.83
8	ส่วนผสมของตำรับยา (Formula or Ingredients)	1.83
9	อาการข้างเคียง (Side Effect)	0.67
10	ขนาดบรรจุ (Packing)	1.10
11	แหล่งผลิต (Manufacturer)	1.07
12	ข้อควรระวัง (Precaution)	0.90
13	ชื่อโดยทั่วไป (Generic Name)	0.88
14	ประเภทของยาแบ่งตามฤทธิ์ทางเภสัชวิทยา (Pharmacological Categories)	0.60
15	ปฏิกิริยาไม่พึงประสงค์ (Adverse Reaction)	0.41
16	ข้อห้ามใช้ (Contraindication)	0.38
17	คำเตือน (Warning)	0.37
18	สูตรโครงสร้าง (Structure)	0.34
19	ปฏิกิริยาระหว่างยา (Drug Interaction)	0.30

ตารางที่ 3.1.4 (ต่อ) เรียงลำดับปริมาณของข้อมูล (คิดเป็นร้อยละของพื้นที่ผิวของเอกสารทั้งฉบับ)

ลำดับที่	ข้อมูลทางยา	ค่าเฉลี่ย % ของพื้นที่ของข้อมูล (เอกสาร 110 ฉบับ)
20	แหล่งจำหน่าย (Distributor)	0.24
21	ชื่อเคมี (Chemical Name)	0.18
22	การแก้พิษยาเมื่อใช้เกินขนาด (Overdose Management)	0.05
23	วันที่ยาหมดอายุ (Expired Date)	0.04
24	ราคา (Price per Unit)	ไม่ระบุในเอกสาร

ตารางที่ 3.1.5 ความครบถ้วน (Completeness) ของข้อมูลทางยาที่ปรากฏในเอกสาร

(ข้อมูลทางยาทั้งหมด = 24 หัวข้อ)

ความครบถ้วน (Completeness) นับตามจำนวนหัวข้อข้อมูลที่ปรากฏในเอกสาร	จำนวน (ฉบับ)	% จาก เอกสาร 110 ฉบับ
1	-	-
2	-	-
3	2	1.82
4	3	2.73
5	2	1.82
6	3	2.73
7	3	2.73
8	3	2.73
9	5	4.55
10	9	8.18
11	13	11.82
12	15	13.64
13	9	8.18
14	11	9.98
15	9	8.18
16	7	6.36
17	10	9.09
18	5	4.55
19	-	-
20	1	0.91
21	-	-
22	-	-
23	-	-
24	-	-

ตารางที่ 3.1.6 เรียงลำดับความครบถ้วน (Completeness) ของข้อมูลทางยาที่ปรากฏในเอกสาร

ลำดับที่	ความครบถ้วน (Completeness) นับตามจำนวนหัวข้อของข้อมูลที่ปรากฏในเอกสาร	จำนวน (ฉบับ)	% จาก เอกสาร 110 ฉบับ
1	12	15	13.64
2	11	13	11.82
3	14	11	9.98
4	17	10	9.09
5	10	9	8.18
	13	9	8.18
	15	9	8.18
6	16	7	6.36
7	9	5	4.55
	18	5	4.55
8	4	3	2.73
	6	3	2.73
	7	3	2.73
	8	3	2.73
9	3	2	1.82
	5	2	1.82
10	20	1	0.91
	รวม	110	100.0%

ตารางที่ 3.1.7 ภาพประกอบ, ขนาด, พื้นที่ผิวของเอกสาร (Graphic Description)

รายการ	ค่ารวม ตร.ซม. (ของเอกสาร 110 ฉบับ)	ค่าเฉลี่ย ตร.ซม. (ของเอกสาร 110 ฉบับ)
- ขนาดของเอกสาร	42,776.98	388.88
- พื้นที่ผิวของเอกสาร	257,238.38	2,338.53
- พื้นที่ของภาพประกอบที่ปรากฏในเอกสาร	1,957.13	17.79

จำนวนเอกสารที่มีภาพประกอบ = 100 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 90.91

จำนวนเอกสารที่ไม่มีภาพประกอบ = 10 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 9.09

ตารางที่ 3.1.8 ภาพประกอบที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลยา (เอกสารหนึ่งฉบับอาจมีภาพมากกว่าหนึ่งภาพได้)

ภาพประกอบ	จำนวน (ฉบับ)
- ภาพถ่ายหรือภาพวาดรูปแบบของยา (Dosage Form)	67
- ภาพถ่ายของหนังสือพิมพ์รายวันลงข่าวโรคไทฟอยด์ (Thyphoid) ระบาด	1
- ภาพถ่ายผู้หญิง และภาพวาดปอด แสดงตำแหน่งที่จะมีการติดเชื้อได้อย่างคร่าว ๆ	2
- การเพาะเชื้อ (Culture)	3
- ภาพวาดแสดงสถานที่ที่มีการติดเชื้อของ Upper Part of Respiratory Tract และภาพถ่ายเด็ก	2
- ภาพวาดคนรับประทานยาแบบแคปซูล (Capsule) และฉีดเข้ากล้าม (Intramuscular Injection)	1
- ภาพวาดแพทย์ และผู้ป่วยนอนให้น้ำเกลือ	1
- ภาพวาดปอดและไต	1
- ภาพถ่ายแพทย์ และคนไข้ในข้อบ่งใช้ (Indication) ที่จะใช้ยาปฏิชีวนะนั้น ๆ ได้	21
- ภาพถ่าย หรือภาพวาดเชื้อที่ทำให้เกิดโรคนั้น (Causative Organism) ที่มองดูจากกล้องจุลทรรศน์	20
- ภาพวาดหรือภาพถ่ายแสดงตำแหน่งทางสรีรวิทยาที่มีการติดเชื้อที่สามารถใช้ยานั้นรักษาได้	48
- ภาพวาดแสดงกลไกการออกฤทธิ์ของยาต่อเชื้อ (Mechanism of Action)	3
- ภาพวาดแสดงว่ายานั้นไม่มีอาการพิษ (Toxicity) ต่ออวัยวะใดบ้าง	2
- ภาพถ่ายแบบจำลอง (Model) ของเชื้อที่ทำให้เกิดโรคนั้น ๆ	1

ตารางที่ 3.1.8 (ต่อ) ภาพประกอบที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลยา (เอกสารหนึ่งฉบับอาจมีภาพมากกว่าหนึ่งภาพได้)

ภาพประกอบ	จำนวน (ฉบับ)
- ภาพวาดหรือภาพถ่ายผู้ป่วยนอนในโรงพยาบาล	4
- ภาพวาดหรือภาพถ่ายแพทย์ และผู้ป่วยโรคติดเชื้อทางผิวหนัง	1
- ภาพวาดแสดงความปลอดภัย (Safety) ของยาต่อบุคคลที่อยู่ในภาพ	2
- ภาพถ่ายปากที่มีการติดเชื้อ	1
- ภาพถ่ายการติดเชื้อของสเตรปที่ผิวหนัง (Streptococcal skin Infection)	1
- ภาพวาดโครงสร้างทางเคมี (Chemical structure) ของตัวยา	10
- ภาพวาดแสดงการติดเชื้อของกระดูกที่เนื่องมาจาก Staph. aureus	1
- ภาพถ่าย X-ray ของกระดูกที่มีการติดเชื้อ	1
- ภาพวาดผลึกของยา (Crystal)	1
- ภาพวาดส่วนประกอบของเชื้อ แสดง DNA และ RNA	1
- ภาพวาดแสดงกลไกที่เกิดเชื้อดื้อยา (Cross resistance)	1
- ภาพถ่ายคนไข้เป็น Pneumonia กำลังไอ	1
- ภาพถ่าย X-ray ปอดของผู้ป่วย Pneumonia	1
- ภาพถ่ายแสดง Sensitivity ของเชื้อต่อยาบน Agar plate	4
- ภาพวาดแสดงเชื้อที่ดื้อยานั้น	1
- ภาพถ่ายแสดงกำลังทดลองยา, ผลิตยา	5
- ภาพผู้ป่วยนอนให้เลือด	1
- ภาพถ่ายแขนและปากที่มีการติดเชื้อ Impetiginous Infection, Vesicular eruption on erythematous base on lips	1

ตารางที่ 3.1.8 (ต่อ) ภาพประกอบที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลยา (เอกสารหนึ่งฉบับอาจมีภาพมากกว่าหนึ่งภาพได้)

ภาพประกอบ	จำนวน (ฉบับ)
- ภาพถ่ายการทำ chromatography แยก component ของ Aminoglycoside แล้วนำไปทำ Sensitivity Test ต่อเชื้อ	1
- ภาพถ่ายเวลาจะรับประทานยาเช้า (ภาพถ่ายกาแฟ, ไข่ลวก) ก่อนนอน (ภาพไขนาฬิกาปลุกก่อนนอน)	1
- ภาพวาดปอด, Stetoscope, ธงชาติหลายประเทศ	2
- ภาพถ่ายติดเชื้อ Candida spp.	5
- ภาพถ่ายแพทย์ใช้ไม้กดลิ้นดูคอของผู้ป่วย (Tonsillitis)	1
- ภาพถ่ายแพทย์ใช้กล้องส่องหูผู้ป่วย Otitis media	1

ตารางที่ 3.1.9 ภาพประกอบที่ไม่เกี่ยวข้องกับข้อมูลยา (เอกสารหนึ่งฉบับอาจมีภาพมากกว่าหนึ่งภาพได้)

ภาพประกอบ	จำนวน (ภาพ)
- รูปบ้าน (ทิวทัศน์ เป็นภาพวาด)	1
- รูปโรงเรียนของเด็ก ๆ มีกระดานดำ, หน้าต่าง และขวดหมึก	1
- ภาพถ่ายผู้หญิง	3
- ภาพถ่าย หรือภาพวาดผู้หญิง และผู้ชาย	3
- ภาพวาดแสดงสัญญลักษณ์ผู้หญิง (♀) และผู้ชาย (♂)	3
- ภาพถ่าย หรือภาพวาดเด็ก	2
- ภาพวาดผู้ชาย และครอบครัว	3
- ภาพถ่ายผู้ชายเดินหันหลังให้	1
- ภาพวาดเลขหนึ่ง และภาพถ่ายมีมือผู้ใหญ่จับมือเด็กอยู่ในเลขหนึ่งนั้น	2
- ภาพวาดเด็กกำลังเล่นกัน	1
- ภาพแพทย์กับคนไข้ (ไม่เกี่ยวข้องกับยา เช่น ข้อบ่งใช้ไม่ตรงกับที่เขียนไว้)	2
- ภาพวาดเลขหนึ่ง	3
- ภาพถ่ายหรือภาพวาดผู้หญิงเปลือยหลัง	3
- ภาพวาดรูปก๊อกน้ำ	1
- ภาพคนถูกรถชน	1
- ภาพถ่ายผู้ชายเปลือยครึ่งตัว	1
- ภาพผู้ป่วยนอนในครอบแก้ว	1
- ภาพวาดคน (ไม่มีความหมายอะไร)	1
- ภาพวาด Abstract	2
- ภาพถ่ายอาหารหนึ่งมื้อ	1

ตารางที่ 3.1.9 (ต่อ) ภาพประกอบที่ไม่เกี่ยวข้องกับข้อมูลยา (เอกสารหนึ่งฉบับอาจมีภาพมากกว่าหนึ่งภาพได้)

ภาพประกอบ	จำนวน (ภาพ)
- ภาพถ่ายทุ่นผู้หญิงหลาย ๆ ตัว	1
- ภาพถ่ายผู้ชายยิงธนู	1
- ภาพถ่ายลูกธนูวิ่ง	1

ตารางที่ 3.1.10 แสดงความถูกต้อง (Correctness), แหล่งอ้างอิง (Reference), การซ่อนอำพราง (Misleading), การแสดงที่ไม่เหมาะสม (Inappropriate) ของข้อมูลในเอกสาร (ตัวเลขในตารางแสดงจำนวนที่ปรากฏในเอกสาร)

ข้อมูล[a]	แหล่งอ้างอิง[b]			ความถูกต้อง[c]		การซ่อนอำพราง[d]			ความไม่เหมาะสม[e]	
	เชื่อถือได้	เชื่อถือไม่ได้	ไม่มี	ถูก	ผิด	d.1	d.2	d.3	e.1	e.2
1. ข้อบ่งใช้ (Indication)	46	-	95	126	17	21	1	3	7	-
2. วันที่ยาหมดอายุ (Expired Date)	-	-	5	4	1	-	-	-	-	-
3. ปฏิกิริยาไม่พึงประสงค์ (Adverse Reaction)	4	-	27	20	12	6	-	1	-	-
4. ข้อห้ามใช้ (Contraindication)	-	-	50	50	-	-	-	-	-	-
5. ขนาดรับประทาน (Dose)	3	-	88	90	-	1	-	1	5	-
6. ส่วนผสมของตำรับยา (Formula or Ingredients)	-	-	98	98	-	1	-	-	-	-
7. วิธีใช้ (Use)	5	-	88	91	1	1	-	-	2	1
8. ข้อควรระวัง (Precaution)	1	-	47	50	-	-	-	-	2	-

ตารางที่ 3.1.10 (ต่อ) แสดงความถูกต้อง (Correctness), แหล่งอ้างอิง (Reference), การซ่อนอำพราง (Misleading), การแสดงที่ไม่เหมาะสม (Inappropriate) ของข้อมูลในเอกสาร (ตัวเลขในตารางแสดงจำนวนที่ปรากฏในเอกสาร)

ข้อมูล[a]	แหล่งอ้างอิง[b]			ความถูกต้อง[c]		การซ่อนอำพราง[d]			ความไม่เหมาะสม[e]	
	เชื่อถือได้	เชื่อถือไม่ได้	ไม่มี	ถูก	ผิด	d.1	d.2	d.3	e.1	e.2
9. การแก้พิษยาเมื่อใช้เกินขนาด (Overdose Management)	-	-	12	12	-	-	-	-	-	-
10. อาการข้างเคียง (Side Effect)	8	-	70	68	10	11	-	3	5	-
11. ปฏิกิริยาระหว่างยา (Drug Interaction)	1	-	17	18	-	-	-	-	-	-
12. สูตรโครงสร้างทางเคมี (Chemical Structure)	1	-	15	16	-	-	-	-	-	-
13. อื่น ๆ :-										
- การเสริมฤทธิ์ (Synergistic Reaction)	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-
- คุณสมบัติทางกายภาพ (Physical Property)	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-

ตารางที่ 3.1.10 (ต่อ) แสดงความถูกต้อง (Correctness), แหล่งอ้างอิง (References), การซ่อนอำพราง (Misleading), การแสดงที่ไม่เหมาะสม (Inappropriate) ของข้อมูลในเอกสาร (ตัวเลขในตารางแสดงจำนวนที่ปรากฏในเอกสาร)

ข้อมูล[a]	แหล่งอ้างอิง[b]			ความถูกต้อง[c]		การซ่อนอำพราง[d]			ความไม่เหมาะสม[e]	
	เชื่อถือได้	เชื่อถือไม่ได้	ไม่มี	ถูก	ผิด	d.1	d.2	d.3	e.1	e.2
- การสังเคราะห์ (Synthesis)	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-
- การดูดซึมของยา (Absorption)	1	-	1	2	-	2	-	-	-	-
- ประเภทของยา (Class)	-	-	1	1	-	1	-	-	-	-
- รายงานผลการทดลองยา (Clinical Trial)	44	-	10	48	5	7	1	-	2	5
- คำเตือน (Warning)	2	-	-	1	-	-	-	-	-	-
- กลไกการออกฤทธิ์ (Mechamism of Action)	1	-	2	3	-	2	-	-	2	-
- Cross Resistance	1	-	6	2	3	1	-	2	-	-

ตารางที่ 3.1.10 (ต่อ) แสดงความถูกต้อง (Correctness), แหล่งอ้างอิง (Reference), การซ่อนอำพราง (Misleading), การแสดงที่ไม่เหมาะสม (Inappropriate) ของข้อมูลในเอกสาร (ตัวเลขในตารางแสดงจำนวนที่ปรากฏในเอกสาร)

ข้อมูล a)	แหล่งอ้างอิง b)			ความถูกต้อง c)		การซ่อนอำพราง d)			ความไม่เหมาะสม e)	
	เชื่อถือได้	เชื่อถือไม่ได้	ไม่มี	ถูก	ผิด	d.1	d.2	d.3	e.1	e.2
- เภสัชจลนะของยา (Pharmacokinetics)	7	-	12	14	5	9	-	-	1	-
- รูป	-	-	1	-	1	-	-	-	-	1
- ความคงตัวของยา (Stability)	-	-	4	4	-	4	-	-	1	-

a) ข้อมูลนี้ อ้างมาจากความต้องการของผู้ประกอบโรคศิลปะ ตั้งแต่ข้อ 1-12 (จากผลการวิจัยโครงการศูนย์-เภสัชสนเทศ เรื่อง ลักษณะข้อมูลทางยาที่ผู้ประกอบโรคศิลปะต้องการ, คณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์-มหาวิทยาลัย พ.ศ. 2521 - กำลังจัดพิมพ์)

ตารางที่ 3.1.10 (ต่อ) แสดงความถูกต้อง (Correctness), แหล่งอ้างอิง (Reference), การซ่อนอำพราง (Misleading), การแสดงที่ไม่เหมาะสม (Inappropriate) ของข้อมูลในเอกสาร (ตัวเลขในตารางแสดงจำนวนที่ปรากฏในเอกสาร)

b) แหล่งอ้างอิง (Reference) ดูภาคผนวก ง. เป็นแหล่งอ้างอิงที่เชื่อถือได้นอกเหนือรายการดังกล่าว ถือเป็นเชื่อถือไม่ได้

c) ความถูกต้อง (Correctness) ดูในแง่ของเภสัชวิทยา (Pharmacology)

d) การซ่อนอำพราง (Misleading) แบ่งได้เป็น 3 แบบ

d.1) ซ่อนอำพรางในคำพูด (Verbal Content)

d.2) ซ่อนอำพรางในงานเขียนแบบ และโครงสร้าง (Design, Structure, Artwork)

d.3) ซ่อนอำพรางในเนื้อหา (Context)

e) ความไม่เหมาะสม (Inappropriate) มี 2 แบบ

e.1) คลุมเครือ (Slick)

e.2) ภาพหรือแผนภูมิแสดงไม่เหมาะสม (Improper use of Illustrations)

ตารางที่ 3.1.11 การซ่อนอำพรางในคำพูด (Verbal Content) ที่ปรากฏในเอกสาร

ลำดับที่	ข้อความ	หมายเลขเอกสาร
1	"...were cleared of symptoms within 48 hours..." ตามความเป็นจริงแล้ว อาการจะดีขึ้น (improve) ภายใน 72-96 ชั่วโมง[37]	3-P_3
2	"...There were no serious side effects, and patients had no complaints of gastric intolerance toward...when it was given in a single dose..." เป็นไปไม่ได้ที่ยาขนานนี้ไม่มีอาการดังที่กล่าวไว้[38]	5-P_3
3	"...may be taken with meals..." ไม่ควรใช้คำว่า may be ควรเป็น can be มากกว่า	7-P_4
4	"...has the advantage of...almost complete absorption from the gastro-intestinal tract..." ควรแจ้งว่ามี Absorption ร้อยละเท่าใด ไม่ควรใช้คำว่า "เกือบสมบูรณ์"	14-P_3
5	"...Excellent clinical results have been..." ไม่ควรใช้คำว่า excellent เพราะแสดงการโอ้อวด	14-P_3

ตารางที่ 3.1.11 (ต่อ) การซ่อนอำพรางในคำพูด (Verbal Content) ที่ปรากฏในเอกสาร

ลำดับที่	ข้อความ	หมายเลขเอกสาร
6	"...Tissue concentrations...are <u>several time higher</u> than..." จริง ๆ แล้วยาขนานนี้มี absorption มากกว่า ampicillin เพียงเล็กน้อย คำนวณแล้วมากกว่าประมาณ 2 เท่า ในขนาดรับประทานที่เท่ากัน(39)	$14\text{-}P_{13}$
7	"...orally affords serum and urine concentrations <u>equal to</u> those obtainable after intramuscular injection of an equivalent dose of ampicillin..." ไม่ควรใช้คำว่า equal to เพราะผลที่ได้พอ ๆ กัน บางทีมากกว่า หรือน้อยกว่าเล็กน้อยในช่วงเวลาเดียวกัน(42)	$14\text{-}P_{10}$
8	"...no foreign protein comtaminant: <u>virtually no skin rash</u>..." เป็นไปได้ยากที่ขบวนการ synthesis จะดีพอที่จะอ้างว่าไม่มี foreign contaminant เลย ดังนั้นการพูดว่า virtually no skin rash ก็จะทำให้เข้าใจผิดได้ และมีรายงานว่า Foreign Allergic Matterial มีหลายตัว การขจัดออกจากวัตถุดิบจึงจะลด maculopapular eruptions ได้ และแม้แต่ Purified Ampicillin ก็ยังเกิด rash ได้ถึง 1.4%(40)	$18\text{-}P_{2}$
9	"...is <u>free from risk of toxicity</u>..." เป็นการโฆษณาที่ทำให้หลงผิดได้	$23\text{-}P_{3}$

ตารางที่ 3.1.11 (ต่อ) การซ่อนอำพรางในคำพูด (Verbal Content) ที่ปรากฏในเอกสาร

ลำดับที่	ข้อความ	หมายเลขเอกสาร
10	"...kills pathogens..., independent of the body's own defence-system. Complications and relapses do not have a chance..." ทำให้เข้าใจผิดว่ายาจะช่วยฆ่าเชื้อโรคโดยที่ภูมิคุ้มกันของร่างกายไม่ช่วย, และใช้คำพูดว่าจะไม่มี Complications และ relapses นั้น ไม่ควรใช้คำพูดว่า "do not have a chance..."	$23\text{-}P_2$
11	พิมพ์ตัวหนังสือผิด aeruginosa พิมพ์เป็น aeruglnosa ซึ่งอาจเป็นชื่อเชื้อตัวอื่น ๆ ได้	$24\text{-}P_4$
12	"...exhibits the characteristic low toxicity of the pencillin group of antibiotics..." ใน AMA 3rd ed^n P. 711 กล่าวว่า...as with other penicillins ไม่ได้กล่าวว่า low toxicity ข้อความจึงขัดแย้งกัน(41)	$24\text{-}P_4$
13	"...Virtually Lack of side effects..." ยาขนานนี้มีรายงานว่ามีอาการข้างเคียง (Side effect) มากมาย(43)	$29\text{-}P_3$

ตารางที่ 3.1.11 (ต่อ) การซ่อนอำพรางในคำพูด (Verbal Content) ที่ปรากฏในเอกสาร

ลำดับที่	ข้อความ	หมายเลขเอกสาร
14	"...is well absorbed and rapidly achieves serum levels more than 5 times those of penicillin V..." มีรายงานว่า absorption หลัง oral dose 500 mg. ของ cloxacillin ได้ peak serum level 8-10 µg/ml. ใน 1 ชั่วโมง แต่ Penicillin V. ได้ประมาณ 5 µg/ml. ดังนั้นข้อความข้างบนค่อนข้างจะเกินความจริง ทำให้เข้าใจผิดได้[44]	
15	"...has all the safety inherent in the penicillins..." ทำให้เข้าใจผิดมาก เพราะจริง ๆ แล้วมีอาการข้างเคียง (side effects) ได้บ้าง[45]	30-P_4
16	"...100% response in..." ทำให้เข้าใจผิดได้ จริง ๆ แล้วไม่มีถึง 100%	32-$P_{2.4}$
17	"...virtually nontoxic..." ทำให้เข้าใจผิดว่าไม่มีพิษเลย	32-P_5 35-P_3 53-P_2
18	"...1st choice..." ยาขนานนี้ไม่ใช่ first choice ในโรคที่กล่าว[46] (8)	34-P_2 53-P_3 55-$P_{3,4}$ 85-P_2

ตารางที่ 3.1.11 (ต่อ) การซ่อนอำพรางในคำพูด (Verbal Content) ที่ปรากฏในเอกสาร

ลำดับที่	ข้อความ	หมายเลขเอกสาร
19	"Side reactions with...<u>are rare</u>." ไม่บ่งให้เด่นชัดว่า Side effect ใดที่พบน้อยมาก	36.a-P_4
20	"The <u>sure cure</u> for streptococcal infection" ทำให้เข้าใจว่ายานี้มีผลทางบำบัดอย่างสมบูรณ์ ซึ่งไม่จริงเสมอไป	36.a-P_4
21	"...blood levels lasting <u>2 weeks or more</u>..." มีรายงานว่า 1.2 ล้านยูนิตของยานี้มี blood levels อยู่ได้ 1 week or more เท่านั้น(47)	37.a-P_2
22	"ผลการรักษาสูงถึง <u>100%</u> ทำให้เข้าใจผิดได้ และอาจถือเป็นการโอ้อวดเกินความจริง	39-P_2
23	"...reported peak serum levels occuring <u>in 15 to 30 minutes</u>..." จากรายงานพบว่า Peak serum levels จะได้รับภายในครึ่งถึงหนึ่งชั่วโมง หลังจากให้ยาเข้ากล้าม ดังนั้นที่ระบุในเอกสารจึงพูดเกินความเป็นจริง (Intramuscular)(48)	41-P_5
24	"The <u>only</u> antibiotic proved to kill staph and strep in vivo" ทำให้เข้าใจผิดว่าเป็นยาปฏิชีวนะขนานเดียวจริง ๆ แล้วมียาขนานอื่นอีกที่รักษาได้(10)	46-P_1

ตารางที่ 3.1.11 (ต่อ) การซ่อนอำพรางในคำพูด (Verbal Content) ที่ปรากฏในเอกสาร

ลำดับที่	ข้อความ	หมายเลขเอกสาร
25	"...Therefore, (Drug Name) seems to be the drug of choice for treating otitis media..." ทำให้เข้าใจผิดได้ว่ายาขนานนี้เป็น Drug of First choice[46] (8)	47-P_3
26	"...rapid reduction of fever and faster bacteria eradication than either ampicillin erythromycin estolate or oxytetracycline..." ทำให้เข้าใจผิดว่ายานี้ดีกว่ายาอื่น ๆ ที่กล่าวมาด้วย และยาปฏิชีวนะนี้ไม่ใช่ยาลดไข้ และอาการที่ไข้ลดลงนี้ก็ไม่ได้หมายความว่าการติดเชื้อจะหมดไป	48-P_2
27	"(Drug Name) caused significantly more rapid subsidence in fever than other antibiotics." ทำให้เข้าใจผิดว่าดีกว่ายาปฏิชีวนะอื่น ๆ ทั้งหมด	48-P_3
28	"(Drug Name) is the ideal oral antibiotic for the majority of patients with bacterial pharyngitis..." ทำให้เข้าใจผิดว่ายาขนานนี้เป็น ideal oral antibiotic ซึ่งจริง ๆ แล้วไม่ใช่ไม่มียาใดที่จัดเป็น Ideal oral Antibiotic ได้[46] (8) (9)	49-P_6

ตารางที่ 3.1.11 (ต่อ) การซ่อนอำพรางในคำพูด (Verbal Content) ที่ปรากฏในเอกสาร

ลำดับที่	ข้อความ	หมายเลขเอกสาร
29	"...(Drug Name) seems the ideal choice..."	$49\text{-}P_7$
	"...(Drug Name) seems to be the drug of choice for treating otitis media..."	$99\text{-}P_8$
	"...The choice must be (Drug Name)..."	$49\text{-}P_9$
	ทำให้เข้าใจผิดทั้งหมด เพราะยาขนานนี้ไม่ใช่ Drug of first choice[46] [8]	
30	"...no strain of staphylococcus resistant to (Drug Name) was recorded..."	$50\text{-}P_4$
	ทำให้เข้าใจผิดเพราะจริง ๆ แล้วมี resistant ได้[49]	
31	"The efficacy of this antibiotic against so many gram-positive cocci and...makes it an excellent respiratory tract antibiotic..."	$50\text{-}P_7$
	an excellent ทำให้หลงผิดได้[11]	
32	"..., there has been no change in the sensitivity to (Drug Name) of haemophilus species..."	$50\text{-}P_5$
	ทำให้เข้าใจผิดว่ายาขนานนี้มี sensitivity ต่อ Haemophilus species ทุกตัว ซึ่งมีรายงานว่ายาชนิดชนิดนี้ใช้กับ Haemophilus ได้ใน 34 จาก 68 strains เท่านั้น[50]	

ตารางที่ 3.1.11 (ต่อ) การซ่อนอำพรางในคำพูด (Verbal Content) ที่ปรากฏในเอกสาร

ลำดับที่	ข้อความ	หมายเลขเอกสาร
33	"...First Choice Antibiotic..." ทำให้เข้าใจผิดได้ เพราะ Macrolides Antibiotic ไม่ใช่ Drug of first choice[46] (8)	51-P_1
34	"...is lack of toxicity..." ทำให้เข้าใจผิดว่ายานี้ปลอดภัย[51]	53-P_3
35	"...can be safety be given to pregnant woman..." ทำให้เข้าใจผิดว่าคนไข้ที่ท้องนำมาใช้ได้ จริง ๆ แล้วไม่ควร[52] เพราะมีรายงานว่ายาขนานนี้ "safety is not established"	53-P_2
36	"Nephrotoxicity has not been reported..." ทำให้เข้าใจว่าไม่มีอาการพิษของยานี้ต่อไต แต่จริง ๆ แล้วมีรายงานว่าเกิด nephrotoxicity ได้บ้าง เมื่อหยุดยาก็หายไป[51]	55-P_5
37	"oral (Drug Name)...virtually 100% absorbed... produces concentrations in blood and urine higher than those produced by...cephalothin given intramuscularly" ทำให้เข้าใจผิดเพราะพูดเกินความเป็นจริง ไม่มียาใด absorp ได้ 100% และจริง ๆ แล้วควรพูดว่า "absorption is about the same"[53]	55-P_6

ตารางที่ 3.1.11 (ต่อ) การซ่อนอำพรางในคำพูด (Verbal Content) ที่ปรากฏในเอกสาร

ลำดับที่	ข้อความ	หมายเลขเอกสาร
38	"...a non-nephrotoxic agent..." ทำให้หลงผิดว่าไม่มีพิษต่อไต แต่ความเป็นจริงพบว่ามีพิษต่อไตได้บ้าง(51)	56-P_2
39	"Virtually absence of side effects" "Virtually devoid of side effects" ทำให้เข้าใจผิดว่าไม่มีเลย เป็นไปไม่ได้(51)	56-P_5 56-P_2 57-P_1
40	"(Drug Name) prevents bacterial resistance" ทำให้เข้าใจผิดว่าขนานนี้ป้องกัน Resistances ได้(54)	56-P_2 57-P_1
41	"Lower plasma protein binding than the other cephalosporins..." "(Drug Name) shows the lowest plasma protein binding..." ทำให้เข้าใจผิดว่ายาขนานนี้มี plasma protein binging ต่ำที่สุด จริง ๆ แล้วไม่ใช่(53) (12)	56-P_6
42	"...No renal toxicity..." ทำให้เข้าใจผิด จริง ๆ แล้วยาขนานนี้ขับถ่ายทางไต ดังนั้นก็มีโอกาสทำให้เกิดพิษต่อไตได้ด้วย(55) (26)	58-P_2
43	"...is virtually pain-free on intramuscular injection..." จริง ๆ แล้วเพียงแต่ less pain after intramuscular injection เท่านั้น...(56)	58-P_2

หอสมุดกลาง จุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย

ตารางที่ 3.1.11 (ต่อ) การซ่อนอำพรางในคำพูด (Verbal Content) ที่ปรากฏในเอกสาร

ลำดับที่	ข้อความ	หมายเลขเอกสาร
44	"...a first choice board-spectrum antibiotic for treatment..." ทำให้หลงผิดได้ เพราะยาขนานนี้ไม่ใช่ first choice(46) (8)	60-P_7
45	"...Nephrotoxicity...has not been encountered..." ทำให้เข้าใจผิด ตามความเป็นจริงมีรายงานว่าพบ Nephrotoxicity ได้(57)	61-P_2
46	"...only 6% is bound to protein..." บอกแต่เพียง range ต่ำที่สุดว่ามี protein bound เพียง 6% ทำให้หลงผิดได้ ควรบอกเป็นค่าเฉลี่ยหรือบอกเป็นขอบเขต (range) ไว้(12) (55)	61-P_2
47	"...Absence of renal toxicity..." ทำให้เข้าใจผิดได้ ตามความเป็นจริงแล้วพบมีพิษต่อไตได้(55) (26) (57)	61-P_1
48	"...Negligible protein binding..." ทำให้เข้าใจผิดว่ามี protein binding น้อย ไม่จำเป็นต้องสนใจ แต่จริง ๆ แล้ว ยาขนานนี้มี protein binding ได้ 6 ถึง 20% ทีเดียว(12) (55)	64-P_3

ตารางที่ 3.1.11 (ต่อ) การซ่อนอำพรางในคำพูด (Verbal Content) ที่ปรากฏในเอกสาร

ลำดับที่	ข้อความ	หมายเลขเอกสาร
49	"very stable even after reconstition" ยาขนานนี้ในสารละลายจะมีความคงตัวดี แต่ก็ยังคงมีการเสื่อมสลายได้ จึงไม่ควรกล่าวว่า very stable ควรระบุเลยว่าหลังผสมเป็นสารละลายแล้วคงตัวอยู่ได้กี่ชั่วโมง(13) (58)	$68\text{-}P_1$
50	"(Drug Name) is rapidly absorbed" ไม่บอก Dosage form และขนาดไว้ ทำให้เข้าใจผิดได้ว่าทุก form	$69\text{-}P_2$
51	"(Drug Name) is very stable, even in aqueous solution" ตามความเป็นจริงยาขนานนี้ไม่ได้มีความคงตัวมากในสารละลาย(58) ดังนั้นควรจะพูดระบุสภาพการณ์ (Condition) อย่างไรด้วย ที่ทำให้ยามีความคงตัวตามที่กล่าวอ้างไว้	$69\text{-}P_2$
52	"(Drug Name)...Antibiotic that stable over pH range of 2-11" ทำให้เข้าใจผิดได้ pH range ไม่ควรกว้างมากขนาดนี้ และสารละลายร้อยละ 1 ของยานี้ในน้ำมี pH 6-8.5(59) ดังนั้นคำกล่าวดังระบุข้างบนนี้ทำให้หลงผิดได้(14)	$70\text{-}P_2$

ตารางที่ 3.1.11 (ต่อ) การซ่อนอำพางในคำพูด (Verbal Content) ที่ปรากฏในเอกสาร

ลำดับที่	ข้อความ	หมายเลขเอกสาร
53	"The best initial treatment of urinary infections..." จากคำพูดนี้ ทำให้เข้าใจว่าเป็นยาที่ดีที่สุดในการเริ่มการรักษา(46) (8) ตามความเป็นจริงแล้ว ยาชนิดนี้ดีจริงในการเริ่มต้นรักษาในโรคติดเชื้อทางเดินปัสสาวะบางโรค ดังนั้นจึงควรระบุชนิดของโรคติดเชื้อนั้นด้วย ไม่ควรกล่าวคลุมทั้งหมด(14)	$72\text{-}P_1$
54	"It is very stable" ทำให้เข้าใจผิดได้ว่า ยาขนานนี้มีความคงตัวสูง เหมือนข้อ 51(58) (ยาตัวนี้ผลิตในประเทศญี่ปุ่น ข้อมูลอ้างอิงค้นคว้าไม่ค่อยมีรายงานเป็นภาษาไทย หรืออังกฤษ แต่มีรายงานว่าการออกฤทธิ์ของยาและการใช้คล้ายกับ Kanamycin(60))	$73\text{-}P_2$
55	"... due to...the lack of cross-resistance with other antibiotics..." ไม่ควรใช้คำว่า The lack เพราะมีรายงานว่าพบ cross-resistance ได้กับ Kanamycin และ Neomycin(61)	$74\text{-}P_{11}$
56	"(Drug Name)...is not inactivated by the enzymes" ปฏิเสธซ้อนปฏิเสธ ทำให้เข้าใจผิดเป็น is activated ได้ และถ้าเป็น is inactivated ก็มีความหมายที่ผิดความจริง	$74\text{-}P_9$ $76\text{-}P_{13}$ $105\text{-}P_5$

ตารางที่ 3.1.11 (ต่อ) การซ่อนอำพรางในคำพูด (Verbal Content) ที่ปรากฏในเอกสาร

ลำดับที่	ข้อความ	หมายเลขเอกสาร
57	"...(Drug Name)...shows no cross-resistance with drugs of common use..." ทำให้หลงผิดได้ เพราะยาขนานนี้มีรายงานพบ cross-resistance ได้กับ Kanamycin และ Neomycin[61]	$74\text{-}P_7$ $76\text{-}P_{13}$
58	"Synergic when combined with carbenicillin" กล่าวลอย ๆ โดยไม่ได้ระบุว่ามี synergic ในโรคอะไร ทำให้เข้าใจผิดได้	$75\text{-}P_4$
59	"No cross-resistance with other antibiotics such as Kanamycin, Neomycin and Paromomycin" ยาขนานนี้พบว่ามีรายงาน cross-resistance กับยาที่กล่าวได้ทั้ง 3 ชนิด[62]	$77\text{-}P_2$ $87\text{-}P_2$
60	"(Drug Name)...a logical first choice..." ยาขนานนี้ไม่ใช่ first choice ในโรคที่ระบุมักใช้ Penicillin มากกว่า[46] [8]	$88\text{-}P_7$
61	"No significant organism resistance to date" ทำให้เข้าใจผิดยานี้ไม่มี resistance จริง ๆ แล้วในปัจจุบันนี้ก็มีพบ[62]	$89\text{-}P_4$
62	"Safe, no adverse local or systemic reaction reported" จริง ๆ แล้วยาตัวนี้พบ adverse reactions ได้บ้าง[63]	$90\text{-}P_3$

ตารางที่ 3.1.11 (ต่อ) การซ่อนอำพรางในคำพูด (Verbal Content) ที่ปรากฏในเอกสาร

ลำดับที่	ข้อความ	หมายเลขเอกสาร
63	"...(ชื่อยา) ป้องกันการติดเชื้อได้ 100% ไม่ควรใช้คำว่า 100% ไม่มียาใดได้ผลถึง 100%(64)	97-P_2
64	"...มีพิษต่อ และไม่เกิดปฏิกิริยาข้างเคียง..." ทำให้เข้าใจผิดได้ เพราะมีรายงานพบปฏิกริยาข้างเคียง(65)	101-P_2
65	"...ไม่เกิด cross resistance กับยาปฏิชีวนะอื่น..." ทำให้เข้าใจผิดได้ จริง ๆ แล้วมี cross resistance เกิดขึ้นได้ (64)	101-P_2
66	"...สามารถใช้ร่วมกับยาปฏิชีวนะอื่นเพื่อเสริมฤทธิ์กัน เช่น Tetracycline, Streptomycin, Neomycin, Erythromycin, Kanamycin เป็นต้น..." นิยมใช้ยาตัวนี้ combined กับ Co-trimoxazole มากกว่า ตัวอื่นไม่นิยมใช้ combine ด้วย(66)	101-P_2
67	"...Virtually nontoxic and nonsensitizing..." จริง ๆ แล้วมี toxic และ sensitizing เกิดขึ้นได้(67)	102-P_2
68	"...does not promote transfer of bacterial resistance in Gram-negative organisms..." ไม่ควรใช้คำว่า promote อ่านแล้วทำให้แปลความหมายไม่กระจ่างชัด	103-P_1 104-P_1

ตารางที่ 3.1.11 (ต่อ) การซ่อนอำพรางในคำพูด (Verbal Content) ที่ปรากฏในเอกสาร

ลำดับที่	ข้อความ	หมายเลขเอกสาร
69	"(Drug Name)...high bactericidal levels... with or <u>without food</u>" มีรายงานว่า absorption ของยาขนานนี้ "is not diminished by food but the rate of absorption may be reduced" ดังนั้นคำที่ขีดเส้นใต้ทำให้หลงผิดได้[68]	$108\text{-}P_2$
70	"...<u>no</u> resistance organisms were encountered" ทำให้หลงผิด เพราะมีรายงานพบ Resistance ของยานี้กับเชื้อ Group A streptococci ในคนไข้ลูกไฟลวก[69]	$110\text{-}P_4$
71	"(Drug Name) of <u>the most effective Drugs</u> available for treatment of gonorrhoeal urethritis" ตามความเป็นจริงมียาหลายขนานที่มีประสิทธิภาพในการรักษาโรคนี้[15] ขนานนี้ไม่ได้ดีที่สุด	$113\text{-}P_3$
72	"...The optimal therapeutic drug for veneral disease..." V.D. ทั่ว ๆ ไป หมายความรวม syphilis ด้วย แต่ยาขนานนี้รักษา syphilis ไม่ได้[16]	$114\text{-}P_3$

ตารางที่ 3.1.11 (ต่อ) การซ่อนอำพรางในคำพูด (Verbal Content) ที่ปรากฏในเอกสาร

ลำดับที่	ข้อความ	หมายเลขเอกสาร
73	"...The weapon of choice in pyodermis..." ยาขนานนี้ไม่ใช่ Drug of choice ในโรคนี้(46) (8)	116-P_2
74	"no record of hypersensitivity reaction or other side effects." มีรายงานพบว่า ยาตัวนี้มี side effects(70)	116-P_5

ตารางที่ 3.1.12 การซ่อนอำพรางในงานเขียนแบบและโครงสร้าง (Design, Structure, Artwork) ที่ปรากฏในเอกสาร

ลำดับที่	ข้อความ	หมายเลขเอกสาร
1	Graph Comparative study of bacterial eradication in 4 treatment groupsและเขียนกำกับไว้ใต้ graph ว่ายา A มี fastest bacterial eradication ซึ่งจริง ๆ แล้วดูจาก graph slope ก็ต่างกับยา C น้อยมาก ซึ่ง slope ดูแล้วพอ ๆ กันทุกตัว	$48\text{-}P_3$
2	รายงานผลการทดลองใช้ยาแสดง absorption ของยา โดยที่ไม่ได้ระบุขนาดรับประทาน (dose) และการให้ยาทางไหน (route of administration) กำกับด้วย ทำให้หลงผิดได้เพราะยาขนานนี้ absorption จาก G.I. tract น้อยมาก[71] และไม่นิยมให้แบบฉีดแล้ว[17]	$76\text{-}P_5$
3	"Packings: 8, 16 and 100 capsules containing 150 mg. of (drug name) 8 and 100 capsules containing 300 mg. of (drug name) syrup: bottle of 60 ml. containing 1.2 g. of (drug name)..." 4 บรรทัดแรกอ่านแล้วอาจเข้าใจผิดว่า 8 capsules มี 150 mg. ของยา = 16 capsules = 100 capsules และ 8 capsules มี 300 mg. ของยา = 100 capsules 2 บรรทัดล่าง 60 ml. ของทั้งขวดมีตัวยา 1.2 g.	$115\text{-}P_6$

ตารางที่ 3.1.13 การซ่อนอำพรางในเนื้อหา (Context) ที่ปรากฏในเอกสาร

ลำดับที่	ข้อความ	หมายเลขเอกสาร
1	"The clinical response...was 100% sucessful. This means that the presenting symptoms and fever were alleviated quickly and without relapse after completion of the antibiotic course." ทำให้หลงผิดได้ เพราะไม่มี Clinical response ใด ๆ ที่จะได้ผล 100%	$2\text{-}P_3$
2	ขนาดรับประทาน (Dose) ไม่บอก limitation ไว้[37]	$2\text{-}P_4$ $3\text{-}P_4$ $6\text{-}P_4$ $67\text{-}P_2$ $68\text{-}P_2$
3	"...is undoubtedly safe and readily acceptable,..." จริง ๆ แล้วไม่มียาขนานใด ๆ ที่มีคุณสมบัติดังกล่าวได้	$3\text{-}P_2$
4	มีการอ้างหมายเลขของแหล่งอ้างอิง แต่ภายในเอกสารฉบับนั้นไม่ได้บอกว่าแหล่งอ้างอิงนั้นคืออะไร	$18\text{-}P_{1\&2}$
5	ข้อความทั้งหน้าทำให้เข้าใจว่ายา A เป็น Drug of first choice แต่จริง ๆ แล้วยาตัวอื่นเป็น Drug of First choice มากกว่า[46] (8)	$32\text{-}P_4$

ตารางที่ 3.1.13 (ต่อ) การซ่อนอำพรางในเนื้อหา (Context) ที่ปรากฏในเอกสาร

ลำดับที่	ข้อความ	หมายเลขเอกสาร
6	"Pneumococci and H. Flu... For rapid results, dispense (Drug)" ยาตัวนี้ไม่ใช่ Drug of first choice ในโรคที่กล่าวมา(46) (8)	$47\text{-}P_2$
7	"oral administration of 500 mg. (Drug Name) as a single dose resulted in sputum concentration in our patients of between 0.2 to 0.6 µg/ml., a level which can be regarded as sufficient for the elimination of most pathogenic bacteria in..." อ่านแล้วทำให้เข้าใจผิดว่า Single Dose ก็สามารถกำจัด (Eliminate) Pathogenic bacteria ได้ จริง ๆ แล้วยานี้ต้องทานระยะเวลาหนึ่ง เช่นรับประทาน 250 mg. ทุกหกชั่วโมง ในการติดเชื้อที่รุนแรงปานกลางเป็นระยะเวลา 7 ถึง 14 วัน(72)	$49\text{-}P_{10}$
8	ข้อความที่กล่าวมาข้างต้นว่ายาไม่มี cross-resistance แต่ตอนท้ายของย่อหน้ากลับเลี่ยงไปบอก mechanism ที่ aminoglycoside ตัวอื่นดื้อยา ซึ่งไม่เกี่ยวข้องกัน ทำให้หลงผิดได้	$74\text{-}P_7$
9	บอกข้อบ่งใช้ไม่ตรงกับในที่ระบุใน Text บอกให้ใช้ได้(17) (73)	$75\text{-}P_5$

ตารางที่ 3.1.13 (ต่อ) การซ่อนอำพรางในเนื้อหา (Context) ที่ปรากฏในเอกสาร

ลำดับที่	ข้อความ	หมายเลขเอกสาร
10	"More effective than...(another Drug)." กล่าวลอย ๆ ไม่ได้ระบุว่า more effective ในข้อบ่งชี้ (indication) ไหน	87-P_2
11	"...แม้ในกรณีที่เกิดจากแบคทีเรียที่ใช้เตตราซัยคลินไม่ได้ผล อาการข้างเคียงที่พบบ่อยก็คือ คลื่นไส้ อาเจียร แต่ก็เพียงเล็กน้อย และไม่มีแม้แต่รายเดียวที่ต้องหยุดใช้ยา" ทำให้เข้าใจผิดได้ เพราะปรากฏว่ามีผู้หยุดใช้ยาชนิดนี้ไปหลายรายแล้ว เพราะ Toxic effect และ side effect ของยา(65)	97-P_2
12	"...failure rates were lower for men and woman (with gonorrhea) treat with (Drug Name) than for those treated with penicillin G." ทำให้เข้าใจผิดว่า Pen. G. ใช้ได้ผลไม่ดี ความเป็นจริงจะใช้ยาตัวนี้ต่อเมื่อคนไข้ใช้ Pen. G. ไม่ได้ผล หรือมีดื้อต่อ Pen. G. เท่านั้น(16)	112-P_1

ตารางที่ 3.1.14 แสดงความไม่เหมาะสม (Inappropriate) ที่เป็นข้อความคลุมเคลือ (Slick) ที่มีในเอกสาร

ลำดับที่	ข้อความ	หมายเลขเอกสาร
1	"...Those side effects which were encountered were of a mild transitory nature..." เป็นข้อความคลุมเคลือ เพราะไม่ยอมบอกว่า side effect มีอะไรบ้าง เป็นการปิดบังด้วย[38]	$1\text{-}P_4$ $2\text{-}P_4$ $3\text{-}P_4$ $4\text{-}P_4$ $35\text{-}P_4$
2	"...is compatible with the following intravenous solutions in common use:-..." บอกไม่หมดว่าหลังจากนำมาผสมกับ intravenous solutions เหล่านั้นแล้ว สารละลายที่ได้ไม่คงตัวเลย น่าจะบอกให้หมดว่าเป็นอย่างไรต่อไปด้วย[13] [74]	$26\text{-}P_4$
3	"Precaution..." บอกไม่หมด บอกในแง่อื่น แต่ precaution ที่สำคัญกว่าไม่บอก[75]	$32\text{-}P_8$
4	เขียนแต่เพียงว่า "summary of data from 40 leading hospitals in Japan." กล่าวลอย ๆ ไม่ได้มีคำอธิบายเพิ่มเติมอะไร ทำให้ค้นแหล่งอ้างอิงอะไรไม่ได้	$51\text{-}P_1$
5	"Side effects have been reported is only 6% of those cases." กล่าวเพียงแค่นี้ เท่ากับเลี่ยงบอกคลุมเคลือ ไม่ชัดแจ้ง ไม่มีรายละเอียดมากไปกว่านี้ ซึ่งจริง ๆ แล้วยาขนานนี้มี side effects[76]	$61\text{-}P_2$

ตารางที่ 3.1.14 (ต่อ) แสดงความไม่เหมาะสม (Inappropriate) ที่เป็นข้อความคลุมเครือ (Slick) ที่มีในเอกสาร

ลำดับที่	ข้อความ	หมายเลขเอกสาร
6	"Data gathered over the period 1968-1971 from six hospitals in Japan." ไม่ได้ระบุว่าโรงพยาบาลอะไร ทำให้ค้นคว้าเพิ่มเติมไม่ได้	$72\text{-}P_2$
7	"...Therapeutic problem...Pneumonia, bronchopneumonia,..." บอกคลุมเครือ และบอกใน Indication ที่เลิกใช้ยานี้รักษาแล้ว[73]	$74\text{-}P_4$
8	บอกขนาดใช้ (Dose) แต่ไม่บอกว่าใช้ route ไหน และไม่บอกด้วยว่ารับประทานหรือใช้อย่างไร พูดแต่ว่า "dosage: 1 g. every 24 hours."[73]	$75\text{-}P_5$
9	"(Drug Name) ensures high blood levels, independently of individual variations of absorption." ยาขนานนี้มีรายงานว่ามี poorly absorption จาก GI tract[71] [17]	$76\text{-}P_5$
10	"...Destroys even common resistant strains. Eradicates almost..." กล่าวลอย ๆ ไม่ได้ระบุว่า resistant strains นั้นคืออะไรบ้าง	$90\text{-}P_2$

ตารางที่ 3.1.14 (ต่อ) แสดงความไม่เหมาะสม (Inappropriate) ที่เป็นข้อความคลุมเคลือ (Slick) ที่มีในเอกสาร

ลำดับที่	ข้อความ	หมายเลขเอกสาร
11	"Sensitivity of commonly encountered pathogens to (Drug Name) has approached 100%..." บอกคลุมเคลือ ไม่บอกว่าเชื้ออะไร ดังนั้นจึงไม่ควรแสดงเป็นเปอร์เซนต์ของ sensitivity ออกมา	91-P_2
12	"ปลอดภัยในการใช้ และอาการข้างเคียงน้อยมาก" ไม่ยอมบอกอาการข้างเคียง ทั้ง ๆ ที่ยาขนานนี้มี[65]	95-P_2
13	"Highs effective against..., streptococci..." ควรบอกว่ายกเว้น Strep. faecalis ที่ยานี้มี resistance[77]	105-$P_{3,5}$

ตารางที่ 3.1.15 ภาพหรือแผนภูมิที่แสดงไม่เหมาะสม (Improper use of illustrations) ที่ปรากฏในเอกสาร

ลำดับที่	ข้อความ	หมายเลขเอกสาร
1	รูปผู้หญิงเปลือยหลัง	34.a-$P_{1,2}$
2	ให้รูปเชื้อ Pneumococci และ H. Flu. เขียนว่า (ชื่อยา)'s the choice ซึ่งจริง ๆ แล้วยาตัวนั้นไม่ใช่ Drug of choice[46] (8)	47-P_2
3	ใส่หมายเลขแหล่งอ้างอิง แต่ตอนท้ายในหัวข้อของแหล่งอ้างอิงกลับไม่มีหมายเลขดังที่กำกับในเนื้อความ	48-P_2
4	ตารางแสดง sensitivity เปรียบเทียบ Penicillin กับ Erythromycin ใส่ตัวเลขเกินความเป็นจริง Erythromycin มี sensitivity ถึง 100% ขณะที่ Penicillin มีเพียง 48% และ 44% ตามลำดับ ต่อ Staph aureus ซึ่งตามความเป็นจริงไม่ใช่เช่นนั้น[18] และที่เหนือตารางใส่ชื่อคนแต่งลอย ๆ เป็นการอ้างอิงที่ไม่ควรใช้	50-P_4
5	รูปแสดง และคำพูดไม่เกี่ยวข้องกัน (คนไข้ในรูปเป็นโรคคนละอย่างกับที่ระบุมาตามข้อบ่งใช้)	60-P_6
6	ตารางแสดง % available ใน serum ของยาสูงมากไป โดยเอา % plasma protein-bind ของยาใน range ต่ำสุดมาคิดลบออก ในขณะที่เปรียบเทียบกับยาตัวอื่น เอา % plasma protein-bind เอา range สูงสุดมาลบตัวเลขจึงออกมาต่างกันมากกว่าที่ควรจะเป็น[12]	61-P_1

ตารางที่ 3.1.15 (ต่อ) ภาพหรือแผนภูมิที่แสดงไม่เหมาะสม (Improper use of illustrations) ที่ปรากฏในเอกสาร

ลำดับที่	ข้อความ	หมายเลขเอกสาร
7	"หัวข้อ Precaution and cautions:- The drug should be administered by or under the supervision of a physician; please see package insert." ไม่ควรใส่ในหัวข้อ Precautious and cautions	$68\text{-}P_2$
8	แสดง action ของยาตัวนี้ว่ามีต่อ Pseudomonas ซึ่งจริง ๆ แล้วยาตัวนี้ได้ผลพอ ๆ กับยาอีกตัวหนึ่ง ซึ่งไม่ได้ผลกับ Pseudomonas[78] (แสดงเป็นรูปกึ่งตาราง)	$71\text{-}P_4$ $72\text{-}P_4$
9	ในตารางรายงานผลการใช้ยา ใช้ตัวย่อแสดงชื่อยาที่ทดลอง แต่ไม่ได้บอกกำกับไว้ว่าตัวย่อเหล่านั้นคือยาอะไรบ้าง	$73\text{-}P_3$
10	แปลจากภาษาอังกฤษ เป็นไทยกำกับไว้ในเอกสาร ใช้บุคคลที่ไม่มีความรู้มาแปล ใช้คำไม่เหมาะสม และไม่ถูกต้องตลอดเอกสารทั้งฉบับ	74
11	มีแผนภูมิและรายงานการทดลอง แสดง % viable leucocytes at 8th day of treatment ในความเห็นของผู้วิจัย คิดว่าไม่เกี่ยวข้องกับข้อมูลยาในเอกสาร	$75\text{-}P_4$
12	แสดงกราฟ (graph) ที่แสดง absorption แต่ไม่ได้บอกว่า route ไหนและ dose เท่าไร ที่ทำให้ได้ curve ดังแสดงไว้	$76\text{-}P_5$

ตารางที่ 3.1.15 (ต่อ) ภาพหรือแผนภูมิที่แสดงไม่เหมาะสม (Improper use of illustrations) ที่ปรากฏในเอกสาร

ลำดับที่	ข้อความ	หมายเลขเอกสาร
13	กราฟ (graph) อันบนที่แสดง serum levels เทียบระหว่างให้ยาขนานนี้พร้อมกับอาหาร กับให้ตอนท้องว่าง curve ขึ้นชันพอ ๆ กัน แสดงว่า rate of absorption พอ ๆ กัน ซึ่งจริง ๆ แล้วการให้ยานี้พร้อมอาหารจะลด rate of absorption[68]	108-P_2
14	ข้อความที่บรรยายต่อมาไม่เกี่ยวข้องกับหัวข้อที่ระบุไว้เท่าไร ได้แก่ ข้อความข้างล่าง - rapidity of action "...it is difficult to require patients, espicially the younger ones, to refrain from sexual activity for a determined length of time..."	113-P_2

ผลการวิจัย

ส่วนที่ 2

ความคิดเห็นของแพทย์ต่อเอกสาร

หมายเหตุ : เอกสาร* ที่จะกล่าวต่อไปนี้ หมายถึงเอกสารส่งเสริมการขาย และเผยแพร่ข้อมูลยาปฏิชีวนะ

จากวิธีดำเนินการวิจัยส่วนที่ 2 นี้ รวมแบบสอบถามที่ได้ตอบกลับมาทั้งสิ้น จำนวน 89 ฉบับ จากจำนวนที่จัดส่ง 295 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 30.17

รายละเอียดผลการตอบแบบสอบถาม ดังแสดงในตารางที่ 3.2.1 ถึง 3.2.19 ดังต่อไปนี้

ผลการวิจัย

ส่วนที่ 2 ตอนที่ 1

ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 3.2.1 เพศ; อายุ; ประเภทของผู้ตอบแบบสอบถาม

ประเภทของผู้ตอบแบบสอบถาม	เพศ			อายุ (ปี)						
	ชาย (คน)	หญิง (คน)	รวม (คน)	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	70	ไม่ระบุ
กลุ่ม 1: แพทย์จากโรงพยาบาลมหาวิทยาลัย	36	8	44	12	11	13	6	-	-	2
กลุ่ม 2: แพทย์จากโรงพยาบาลเอกชน	14	14	28	4	21	3	-	-	-	-
กลุ่ม 3: แพทย์ที่จำแนกประเภทตามกลุ่มที่ 1 และ 2 ไม่ได้ (เพราะไม่ได้แยกประเภทสถานที่ทำงานมา)	12	5	17	-	5	9	2	1	-	-
รวม	62	27	89	16	37	25	8	1	-	2

ตารางที่ 3.2.2 เป็นผู้ชำนาญสาขา

ลำดับที่	ผู้ชำนาญสาขา	จำนวน (คน)
1	อายุรศาสตร์	9
2	อายุรศาสตร์, หัวใจ	2
3	Internal Medicine	1
4	Internal Medicine, Medical oncology	1
5	Internal Medicine, Hematology	1
6	Internal Medicine, Gastroenterology Tropical Medicine	1
7	Medicine, Nephrology	1
8	โรคระบบทางเดินอาหาร	1
9	Chest Disease	1
10	โรคเมืองร้อน	1
11	เวชศาสตร์ป้องกัน และสังคม-พิษวิทยา	1
12	General Practitioner	8
13	โรคติดเชื้อ (Infectious Diseases)	2
14	สูติศาสตร์ และนรีเวชศาสตร์	15
15	ศัลยศาสตร์	10
16	ศัลยศาสตร์-ทรวงอก	2
17	ประสาทศัลยศาสตร์	2
18	กุมารเวชศาสตร์	10
19	โรคผิวหนัง (Dermatologist)	1
20	Urology	1
21	จิตเวชศาสตร์	1
22	โรคปอด	1
23	โรคหู คอ จมูก	1
24	แบคทีเรีย (Bacteriology)	1

ผลการวิจัย

ส่วนที่ 2 ตอนที่ 2

ตารางที่ 3.2.3 วิธีที่แพทย์ได้รับเอกสาร

วิธีที่ได้รับเอกสาร	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม							
	กลุ่ม 1*		กลุ่ม 2*		กลุ่ม 3*		รวมทุกกลุ่ม	
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%
- ผู้แทนขาย	41	41.41	28	41.18	17	39.53	86	40.95
- ไปรษณีย์	21	21.21	19	27.94	13	30.23	53	25.24
- งานแสดงนิทรรศการ	14	14.14	10	14.71	7	16.28	31	14.76
- กล่องแสดงผลิตภัณฑ์ของบริษัทยา	10	10.10	8	11.76	5	11.63	23	10.95
- อื่น ๆ (ตารางที่ 3.2.4)	13	13.13	3	4.41	1	2.33	17	8.1
รวม	99	100%	68	100%	43	100%	210	100%

หมายเหตุ: แพทย์หนึ่งท่านอาจได้รับเอกสารมากกว่าหนึ่งวิธีได้

*ดูการแบ่งประเภทของผู้ตอบแบบสอบถามตามตารางที่ 3.2.1

ตารางที่ 3.2.4 วิธีอื่น ๆ ที่แพทย์ได้รับเอกสาร นอกจากตารางที่ 3.2.3

วิธีที่ได้รับเอกสารอื่น ๆ นอกจากตาราง 3.2.3	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม (คน)			
	กลุ่มที่ 1*	กลุ่มที่ 2*	กลุ่มที่ 3*	รวมทุกกลุ่ม
- โฆษณาในวารสารทางการแพทย์	8	-	1	9
- เอกสารกำกับยาในภาชนะบรรจุยา (Package Insert)	1	-	-	1
- การฉายภาพยนตร์ที่บริษัทยานำมาฉาย	1	1	-	2
- Medical literature	-	1	-	1
- รายการของแผนกเภสัชกรรมประจำโรงพยาบาล	1	-	-	1
- อ่านหนังสือ (Textbooks)	1	-	-	1
- อ่านหนังสือ TIMS	1	-	-	1
- เพื่อน ๆ	1	-	-	1

*ดูการแบ่งประเภทของผู้ตอบแบบสอบถามตามตาราง 3.2.1

ตารางที่ 3.2.5 ความถี่ที่แพทย์ได้รับเอกสาร

ความถี่ (ต่อการได้รับเอกสารหนึ่งครั้ง)	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม (คน)							
	กลุ่มที่ 1*		กลุ่มที่ 2*		กลุ่มที่ 3*		รวมทุกกลุ่ม	
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%
วันละหลายครั้ง	2	4.54	-	-	2	10.53	4	4.40
ทุกวัน	3	6.82	1	3.57	1	5.26	5	5.49
1-2 วัน	3	6.82	4	14.29	2	10.53	9	9.89
3-6 วัน	7	15.89	8	28.56	3	15.79	18	19.78
7-14 วัน	12	27.24	9	32.13	7	36.84	28	30.77
14-30 วัน	5	11.35	3	10.71	1	5.26	9	9.89
31-60 วัน	8	18.16	3	10.71	2	10.53	13	14.29
61-90 วัน	2	4.54	-	-	-	-	2	2.20
มากกว่า 90 วัน	2	4.54	-	-	1	5.26	3	3.30
รวม	44	100	28	100	19	100	91	100

*ดูการแบ่งประเภทของผู้ตอบแบบสอบถามตามตารางที่ 3.2.1

ตารางที่ 3.2.6 ลำดับความถี่ที่แพทย์ได้รับเอกสาร

ความถี่ (ต่อการได้รับเอกสารหนึ่งครั้ง)	จำนวน	%
7-14 วัน	28	30.77
3-6 วัน	18	19.78
31-60 วัน	13	14.29
1-2 วัน	9	9.89
14-30 วัน	9	9.89
ทุกวัน	5	5.49
วันละหลายครั้ง	4	4.40
มากกว่า 90 วัน	3	3.30
61-90 วัน	2	2.20
รวม	91	100.00

ตารางที่ 3.2.7 เวลาที่แพทย์ใช้อ่านเอกสาร

เวลาที่ใช้ในการอ่าน (นาที)	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม (คน)							
	กลุ่มที่ 1*		กลุ่มที่ 2*		กลุ่มที่ 3*		รวมทุกกลุ่ม	%
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%		
0 นาที (ไม่ได้อ่านเลย)	6	10.91	6	17.14	2	10.53	14	12.84
2-3 นาที	34	61.82	21	60.00	13	68.38	68	62.38
5 นาที	8	14.54	4	11.43	2	10.53	14	12.84
10 นาที	4	7.27	2	5.71	1	5.26	7	6.42
20 นาที	2	3.64	-	-	-	-	2	1.83
มากกว่า 30 นาที	1	1.82	1	2.86	1	5.26	3	2.75
ไม่ออกความเห็น	-	-	1	2.86	-	-	1	0.92
รวม	55	100	35	100	19	100	109	100.00

*ดูการแบ่งประเภทของผู้ตอบแบบสอบถามตามตารางที่ 3.2.1

ตารางที่ 3.2.8 วิธีปฏิบัติเมื่อแพทย์ได้อ่านเอกสารแล้ว

วิธีปฏิบัติ	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม (คน)			
	กลุ่ม 1*	กลุ่ม 2*	กลุ่ม 3*	รวม
เก็บรวบรวมทุกชนิด	-	-	2	2
ทิ้ง	12	9	7	28
ให้ผู้อื่น	3	-	-	3
เลือกเก็บเฉพาะที่สนใจ	34	20	11	55
อื่น ๆ ดังรายการต่อไปนี้ :-				
- ให้นิสิตแพทย์เป็นบางรายการ	1	-	-	1

*ดูการแบ่งประเภทผู้ตอบแบบสอบถามตารางที่ 3.2.1

ตารางที่ 3.2.9 ความเห็นของแพทย์ต่อภาพประกอบที่เป็น ทิวทัศน์, ผู้หญิง, Sex appeal ในเอกสาร

ความเห็น	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม (คน)				
	กลุ่มที่ 1*	กลุ่มที่ 2*	กลุ่มที่ 3*	รวมทุกกลุ่ม	%
- ควรมีภาพเหล่านั้น	19	10	6	35	38.89
- ไม่ควรมีภาพเหล่านั้น	20	17	8	45	50.00
- ไม่ออกความเห็น	5	2	3	10	11.11
รวม	44	29	17	90	100%

*ดูการแบ่งประเภทผู้ตอบแบบสอบถามตามตารางที่ 3.2.1

ตารางที่ 3.2.10 ความเห็นของแพทย์ต่อลักษณะของภาพประกอบในเอกสารที่ควรมี

ความเห็นของแพทย์กลุ่มที่ 1*
- รูปอะไรก็ได้ ที่มองเห็นภาพแล้วเข้าใจถึงฤทธิ์ของยา (เพื่อที่จะได้ใช้เวลาน้อยที่จะทำความเข้าใจ และเพิ่มความสนใจ)
- การออกฤทธิ์ของยา (เพื่อสะดวกไม่ต้องเสียเวลาอ่าน)
- โรคต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับยาปฏิชีวนะที่ใช้, ข้อบ่งชี้, ข้อห้ามใช้ (ทำให้ผู้รักษาได้ประโยชน์มากขึ้นในการรักษาผู้ป่วย)
- แสดงภาพการเปลี่ยนแปลงยาในร่างกาย (Biotransformation of Drug) และตำแหน่งอวัยวะที่ยาไปออกฤทธิ์ (Target Organ) (เพื่อให้เข้าใจการออกฤทธิ์ของยามากขึ้น เป็นการเตือนความจำที่ดี)
- เกี่ยวกับยาตัวนั้นโดยตรง หรือทางอ้อม ไม่จำเป็นต้องเป็นรูปผู้หญิงหรือทิวทัศน์
- ควรเป็นรูปเกี่ยวกับวิชาการมากกว่า
- รูปผลต่อการนำมาใช้ในผู้ป่วย
- ตารางหรือแผนผัง (Diagram) ทางวิชาการทางแพทย์
- กลไกการออกฤทธิ์ของยา (เพื่อให้เข้าใจง่ายขึ้น)
- ฤทธิ์ของยานั้น ๆ ต่ออวัยวะของมนุษย์ ไม่ใช่ในสัตว์ทดลอง
- เรื่องใด ๆ ก็ได้ ทั้งนี้สุดแต่ว่าเป็นยาประเภทใด (ให้เข้าใจข้อมูลมากขึ้น)
- อะไรก็ได้ที่น่าสนใจ และขอให้เกี่ยวกับยานั้นโดยเฉพาะ (อาจจะมีรูปผู้หญิงโป๊ในยารักษากามโรคก็ได้)
- แสดงพยาธิวิทยา (Pathology) และจุลชีววิทยา (Microbiology) ของยานั้น ๆ (เพราะเข้ากับยา และต้องการให้ผู้มีความรู้เรื่องแพทย์มาอ่าน)
- อะไรก็ได้ที่ดูแล้วสดชื่น ผ่อนคลายความตึงเครียด ถ้าไม่ใช่ภาพที่น่าเกลียดคงไม่เป็นปัญหาอะไร

ตารางที่ 3.2.10 (ต่อ) ความเห็นของแพทย์ต่อลักษณะของภาพประกอบในเอกสารที่ควรมี

ความเห็นของแพทย์กลุ่มที่ 1* (ต่อ)
- การออกฤทธิ์ของยา (Action) กับแบคทีเรีย (Bacteria) - ควรเป็นวิชาการ (ให้ความรู้พื้นฐาน) - รูปอวัยวะที่ยานั้น ๆ เกี่ยวข้อง (เพื่อให้ได้เห็นภาพพจน์ เข้าใจได้ดีขึ้น)
ความเห็นของแพทย์กลุ่มที่ 2*
- pathophysiology โดยตรง (จะมีประโยชน์กว่า) - ควรเป็นข้อมูลต่าง ๆ เช่น กราฟ (Graph) และความไวของยาต่อเชื้อ (Sensitivity) ที่เชื่อถือได้ - กราฟแสดงถึงระดับของยาในเลือด (blood level) หรือ Sensitivity disc ที่เชื่อถือได้ - แผนผังแสดงกลไกการออกฤทธิ์ของยา (Mechanism) - รูปผู้ป่วยด้วยโรคนั้น ๆ - lesion เพื่อเป็นประโยชน์แก่แพทย์ผู้อ่าน - แล้วแต่กรณี ควรให้สัมพันธ์ หรือมีความหมายใกล้เคียงกับสินค้าที่โฆษณาอยู่บ้าง ไม่ใช่เป็นภาพที่ดึงดูดความสนใจ แต่ไม่เกี่ยวข้องกับสินค้าแต่อย่างใดเลย - ความรู้ทางการแพทย์ให้เข้าใจง่าย ๆ - ฤทธิ์ของยา (จะได้ช่วยให้จำได้มากขึ้น)

ตารางที่ 3.2.10 (ต่อ) ความเห็นของแพทย์ต่อลักษณะของภาพประกอบในเอกสารที่ควรมี

ความเห็นของแพทย์กลุ่มที่ 3*
- สูตรโครงสร้าง การออกฤทธิ์ต่อเซลล์ส่วนไหน อย่างใด - แผนภูมิ (Diagram) หรือแผนผัง หรือภาพอะไรก็ได้ที่ประกอบทำให้เข้าใจง่ายขึ้น - มีการประมวลอย่างง่าย ๆ (Simplify) เนื้อหาของเอกสารนั้น กราฟ (graph) ภาพอวัยวะต่าง ๆ ที่ใช้ยานั้นแล้วได้ผล ภาพทิวทัศน์สวย ๆ - ภาพเกี่ยวกับยาในเอกสารนั้น ๆ (จะได้จำง่าย และจำคุณสมบัติได้ง่ายด้วย) - คุณค่าทางศิลปะ หรือภาพทางการแพทย์ พิมพ์ออกเป็นตอน ๆ ติดกัน (Series) จะได้เก็บเป็นประโยชน์ (จะคุ้มค่ากับที่ลงทุนพิมพ์) - ภาพอะไรก็ได้ที่สอดคล้องกับการขาย แต่เพื่อศีลธรรมอันดีไม่ควรเป็นรูปที่เป็น sex appeal หรือผู้หญิงเปลือย เพราะบางครั้งเด็กวัยรุ่นก็เห็นภาพเหล่านี้ด้วย จึงไม่เหมาะสม

*ดูการแบ่งประเภทผู้ตอบแบบสอบถามตามตารางที่ 3.2.1

ตารางที่ 3.2.11 ความเห็นต่อรูปภาพที่แสดงอาการป่วยในเอกสาร

ความเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม	ประเภทของผู้ตอบแบบสอบถาม*	จำนวน (คน)	เหตุผลประกอบของผู้ตอบแบบสอบถาม
ควรมีภาพผู้ป่วยในเอกสาร	กลุ่มที่ 1	27	- ควรมี แต่ไม่ควรเป็นรูปผู้ป่วยจริง ๆ - เพื่อช่วยกระตุ้นความสนใจ และเข้าใจได้ง่ายและดีขึ้น - เพื่อจะได้เห็นมโนภาพจริงจัง - เพื่อประกอบการพิจารณาการรักษา ถ้ามีการเปรียบเทียบกันก่อนป่วย-หลังป่วย จะเห็นชัดเจนยิ่งขึ้น - เป็นการเตือนความรู้ทางวิชาการวิธีหนึ่ง - ดึงดูดความสนใจ น่าอ่านขึ้น - ควรมีในบางกรณี เพราะกรณีเฉพาะ (Specific condition) การเห็นรูปประกอบช่วยให้เข้าใจมากขึ้น เช่น ลักษณะแผลติดเชื้อ Staphylococcus, Streptococcus, Anaerobic, oral ulcer, etc. - ควรมี ถ้ารูปนั้นแสดงผลการรักษา - เพื่อให้สะดุดตาในการดูเร็ว ๆ - จะได้ใช้เวลาอ่านน้อยลง - แล้วแต่ชนิดของยา - ควรมีตามความเหมาะสม แต่ต้องไม่เกินความเป็นจริง

ตารางที่ 3.2.11 (ต่อ) ความเห็นต่อรูปภาพที่แสดงอาการป่วยในเอกสาร

ความเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม	ประเภทของผู้ตอบแบบสอบถาม*	จำนวน (คน)	เหตุผลประกอบของผู้ตอบแบบสอบถาม
ควรมีภาพผู้ป่วยในเอกสาร			- เห็นภาพ หรือลักษณะต่าง ๆ ดีขึ้น
	กลุ่มที่ 2	18	- ถ้าจัดได้ดี ก็จะช่วยความจำ - จะเห็นแจ่มแจ้งดีขึ้น และสามารถนำไปทำภาพยนตร์นิ่ง (Slide) ได้ - มีเฉพาะรูปที่สำคัญ เพื่อช่วยความจำ - ช่วยดึงดูดใจให้อ่านเอกสาร และดูง่ายขึ้น - เป็นตัวอย่างเปรียบเทียบที่ทำให้ผู้อ่านเข้าใจได้ง่าย, เสียเวลาน้อย - เป็นประโยชน์แก่แพทย์ผู้อ่าน - ไม่น่ามีข้อห้าม ถ้าภาพนั้นดูแล้วไม่ชวนให้ผู้อ่านคิดในทางหวาดกลัว, ผิดศีลธรรม, ชักจูงให้กระทำผิด, หรือก่อให้เกิดความเชื่อถือที่เกินความจริง
	กลุ่มที่ 3	6	- ช่วยให้อ่านเข้าใจ ทบทวนความรู้ และถ้ามีการเปรียบเทียบก่อนและหลังการรักษา ก็จะช่วยส่งเสริมให้ดูน่าเชื่อถือในยานั้นยิ่งขึ้น - เพราะเป็นเอกสารส่งตรงเฉพาะแพทย์ ถ้าภาพแสดงนั้นดี และถูกต้องทางวิชาการจะได้เก็บไว้ได้

ตารางที่ 3.2.11 (ต่อ) ความเห็นต่อรูปภาพที่แสดงอาการป่วยในเอกสาร

ความเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม	ประเภทของผู้ตอบแบบสอบถาม*	จำนวน (คน)	เหตุผลประกอบของผู้ตอบแบบสอบถาม
ควรมีภาพผู้ป่วยในเอกสาร			- สนใจอ่านมากขึ้น - ภาพที่เป็นผลของยาหลังจากที่ได้รับการรักษาแล้ว - เป็นรูปเกี่ยวกับยานั้น ๆ หรือผลการใช้ยานั้น ๆ
ไม่ควรมีภาพผู้ป่วยในเอกสาร	กลุ่มที่ 1	15	- ทราบดีอยู่แล้ว - ไม่ควรเผยแพร่ไปทั่ว เพราะไม่สามารถรับประกันได้ว่าจะไม่มีผู้ทิ้งให้คนที่ไม่อยู่ในวงการเก็บไปอ่าน - มักลงไม่เป็นจริงตามสภาพที่ถูกต้อง ภาพเหล่านี้แสดงให้เห็นยาก (illustrate) - ไม่เชื่อถือในรูป - ไม่ดึงดูดความสนใจ
	กลุ่มที่ 2	6	- ไม่ชวนให้น่าดูแต่อย่างใด - อาการต่าง ๆ แพทย์ทราบดีอยู่แล้ว ไม่จำเป็นต้องแสดง - ต้องการทราบแต่ข้อมูลโดยตรงที่เกี่ยวกับยาที่เป็นความจริง

ตารางที่ 3.2.11 (ต่อ) ความเห็นต่อรูปภาพที่แสดงอาการป่วยในเอกสาร

ความเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม	ประเภทของผู้ตอบแบบสอบถาม*	จำนวน (คน)	เหตุผลประกอบของผู้ตอบแบบสอบถาม
ไม่ควรมีภาพผู้ป่วยในเอกสาร	กลุ่มที่ 3	8	- ไม่จำเป็น - อาจไม่ตรงความจริง ทำให้เข้าใจผิดพลาด
ไม่ออกความคิดเห็น	กลุ่มที่ 1	3	-
	กลุ่มที่ 2	3	-
	กลุ่มที่ 3	3	-

*ดูประเภทของผู้ตอบแบบสอบถามตามตารางที่ 3.2.1

ตารางที่ 3.2.12 ความเชื่อถือข้อมูลทางยาของแพทย์จากเอกสาร

ความเชื่อถือในหัวข้อต่อไปนี้	ประเภทของผู้ตอบแบบสอบถาม*	จำนวน (คน) ของผู้ตอบแบบสอบถาม แบ่งตามความเชื่อถือ				
		มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่เชื่อเลย	ไม่ออกความเห็น
1. ข้อบ่งใช้ (Indication)	กลุ่มที่ 1	3	34	8	-	-
	กลุ่มที่ 2	1	20	7	-	-
	กลุ่มที่ 3	-	16	-	-	1
2. วันที่ยาหมดอายุ (Expired Date)	กลุ่มที่ 1	24	12	3	1	3
	กลุ่มที่ 2	6	14	2	-	5
	กลุ่มที่ 3	9	3	1	1	3
3. ปฏิกิริยาไม่พึงประสงค์ (Adverse Drug Reaction)	กลุ่มที่ 1	14	20	8	-	-
	กลุ่มที่ 2	2	17	9	-	-
	กลุ่มที่ 3	3	12	1	-	1

ตารางที่ 3.2.12 (ต่อ) ความเชื่อถือข้อมูลทางยาของแพทย์จากเอกสาร

ความเชื่อถือในหัวข้อต่อไปนี้	ประเภทของผู้ตอบแบบสอบถาม*	จำนวน (คน) ของผู้ตอบแบบสอบถาม แบ่งตามความเชื่อถือ				
		มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่เชื่อเลย	ไม่ออกความเห็น
4. ข้อห้ามใช้ (Contraindication)	กลุ่มที่ 1	19	20	5	-	-
	กลุ่มที่ 2	4	22	2	-	-
	กลุ่มที่ 3	4	12	-	-	1
5. ขนาดรับประทาน (Dose)	กลุ่มที่ 1	10	28	4	-	-
	กลุ่มที่ 2	4	19	4	-	1
	กลุ่มที่ 3	5	11	-	-	-
6. ส่วนผสมของยา (Formula or Ingredients)	กลุ่มที่ 1	21	20	1	-	2
	กลุ่มที่ 2	8	15	3	-	1
	กลุ่มที่ 3	5	10	-	-	2

ตารางที่ 3.2.12 (ต่อ) ความเชื่อถือข้อมูลทางยาของแพทย์จากเอกสาร

ความเชื่อถือในหัวข้อต่อไปนี้	ประเภทของผู้ตอบแบบสอบถาม*	จำนวน (คน) ของผู้ตอบแบบสอบถาม แบ่งตามความเชื่อถือ				
		มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่เชื่อเลย	ไม่ออกความเห็น
7. วิธีใช้ (Uses)	กลุ่มที่ 1	18	22	2	1	-
	กลุ่มที่ 2	6	19	3	-	1
	กลุ่มที่ 3	7	7	1	-	2
8. ข้อควรระวัง (Precaution)	กลุ่มที่ 1	20	18	6	-	-
	กลุ่มที่ 2	6	21	1	-	-
	กลุ่มที่ 3	7	7	1	-	2
9. การแก้พิษยาเมื่อเกินขนาด (Overdose Management)	กลุ่มที่ 1	14	19	5	-	3
	กลุ่มที่ 2	2	19	4	-	3
	กลุ่มที่ 3	4	7	1	1	4

ตารางที่ 3.2.12 (ต่อ) ความเชื่อถือข้อมูลทางยาของแพทย์จากเอกสาร

ความเชื่อถือในหัวข้อต่อไปนี้	ประเภทของผู้ตอบแบบสอบถาม*	จำนวน (คน) ของผู้ตอบแบบสอบถาม แบ่งตามความเชื่อถือ				
		มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่เชื่อเลย	ไม่ออกความเห็น
10. อาการข้างเคียง (Side Effect)	กลุ่มที่ 1	11	24	8	-	-
	กลุ่มที่ 2	2	20	6	-	-
	กลุ่มที่ 3	4	10	-	1	2
11. ปฏิกิริยาระหว่างยา (Drug Interaction)	กลุ่มที่ 1	15	19	8	-	1
	กลุ่มที่ 2	4	15	5	-	4
	กลุ่มที่ 3	6	7	1	1	2
12. สูตรโครงสร้างทางเคมี (Chemical Structure)	กลุ่มที่ 1	24	13	2	-	3
	กลุ่มที่ 2	12	9	2	-	3
	กลุ่มที่ 3	11	4	1	-	1

*ดูประเภทการแบ่งกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามตามตารางที่ 3.2.1

ตารางที่ 3.2.13 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปริมาณ, ประโยชน์, และการนำเอาไปใช้ของข้อมูลทางยาที่ได้รับ

หัวข้อ	ประเภทของผู้ตอบแบบสอบถาม*	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม แบ่งตามประโยชน์หรือข้อมูลที่ได้รับมากหรือน้อยตามลำดับ			
		ได้มาก	ได้พอสมควร	น้อยมาก	ไม่ได้เลย
1) ได้ประโยชน์จากเอกสาร	กลุ่มที่ 1	1	25	16	2
	กลุ่มที่ 2	-	20	8	1
	กลุ่มที่ 3	1	10	6	-
2) ได้รับข้อมูลยาปฏิชีวนะที่เพิ่งแนะนำสู่ตลาดยาจากเอกสาร	กลุ่มที่ 1	7	24	12	-
	กลุ่มที่ 2	4	13	11	-
	กลุ่มที่ 3	3	10	3	1
3) ข้อมูลที่ได้รับจากเอกสารสามารถนำมาใช้ประกอบวิชาชีพได้	กลุ่มที่ 1	2	23	13	4
	กลุ่มที่ 2	2	14	12	1
	กลุ่มที่ 3	-	13	3	1

*ดูการแบ่งประเภทผู้ตอบแบบสอบถามตามตารางที่ 3.2.1

ตารางที่ 3.2.14 วิธีที่แพทย์เลือกใช้ในกรณีมีข้อสงสัยในเอกสาร (กรณีนี้แพทย์หนึ่งท่านอาจมีวิธีมากกว่าหนึ่งวิธีได้)

วิธีการ	จำนวนของผู้ตอบแบบสอบถาม							
	กลุ่ม 1*		กลุ่ม 2*		กลุ่ม 3*		รวมทุกกลุ่ม	
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%
+ ขอเอกสารอ้างอิงเพิ่มเติมจากผู้แทนขาย	17	26.56	12	27.91	8	24.24	37	26.43
- สอบถามโดยตรงจากผู้แทนขาย	12	18.75	8	18.60	9	27.27	29	20.71
- ค้นคว้าเพิ่มเติมเอง	33	51.56	21	48.84	13	39.39	67	47.86
- วิธีอื่น ๆ**	2	3.12	2	4.65	3	9.09	7	5.00
รวม	64	100	43	100	33	100	140	100

*ดูประเภทการแบ่งกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถาม ตามตารางที่ 3.2.1

**วิธีอื่น ๆ ได้แก่ - ไม่ขอจากผู้แทนขาย เพราะคงได้ข้อมูลที่จะโฆษณามากกว่าความรู้ทางวิชาการจริง ๆ

- ติดต่อเภสัชกรและขอข้อมูลผู้ผลิต

- ติดตามผลการศึกษาวิจัยในประเทศไทยโดยผู้เชี่ยวชาญเฉพาะเรื่อง

- ถามผู้รู้อื่น ๆ

ตารางที่ 3.2.15 เปรียบเทียบความเชื่อถือที่แพทย์มีต่อแหล่งข้อมูลแหล่งต่าง ๆ

ข้อเปรียบเทียบระหว่าง	ประเภทของผู้ตอบแบบสอบถาม*	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม แบ่งตามความเชื่อถือต่อ (ก) เทียบกับ (ข)					
		มากกว่า		น้อยกว่า		พอ ๆ กัน	
		จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%
เอกสารกำกับยาในภาชนะบรรจุ (ก) (Package Insert) ต่อเอกสารส่งเสริมการขาย และเผยแพร่ข้อมูลยาปฏิชีวนะ (ข) (Promotional literature)	กลุ่มที่ 1	24	50.00	11	57.83	5	33.33
	กลุ่มที่ 2	12	25.00	7	36.84	6	40.00
	กลุ่มที่ 3	12	25.00	1	5.26	4	26.67
รวม		48	100	19	100	15	100
		มากกว่า		น้อยกว่า		ไม่ออกความเห็น	
		จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%%
ข้อมูลในเอกสารส่งเสริมการขายและเผยแพร่ข้อมูลยาปฏิชีวนะ (Promotional literature) (ก) ต่อข้อมูลที่ได้รับจากผู้แทนขาย (Detail man) (ข)	กลุ่มที่ 1	17	41.46	13	52	9	52.94
	กลุ่มที่ 2	17	41.46	4	16	6	35.29
	กลุ่มที่ 3	7	17.07	8	32	2	11.76
รวม		41	100	25	100	17	100

*ดูการแบ่งประเภทของผู้ตอบแบบสอบถามตามตารางที่ 3.2.1

ตารางที่ 3.2.16 แสดงความคิดเห็นของแพทย์เกี่ยวกับผลของเอกสารต่อราคายา

ประเภทของผู้ตอบแบบสอบถาม*	จำนวนแพทย์ตามความเห็นว่ามีผลต่อราคายาอย่างไร			
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มี
กลุ่มที่ 1	20	15	4	1
กลุ่มที่ 2	9	11	6	1
กลุ่มที่ 3	5	8	2	2
รวม	34	34	12	4

*ดูการแบ่งประเภทของผู้ตอบแบบสอบถามตามตารางที่ 3.2.1

ตารางที่ 3.2.17 ความคิดเห็นของแพทย์ต่อการกำหนดจรรยาบรรณ (Ethics) และมาตรฐาน (Standard) ของเอกสาร

ความเห็น	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม			
	กลุ่มที่ 1*	กลุ่มที่ 2*	กลุ่มที่ 3*	รวม
ควรมีการกำหนดจรรยาบรรณ	40	28	17	85
โดยหน่วยงานดังต่อไปนี้ :-				
กระทรวงสาธารณสุข (สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา)	14	6	6	26
สภาสาธารณสุข	9	8	3	20
แพทย์สภา	12	5	2	19
คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค	6	9	5	20
เภสัชสมาคม	17	13	5	35
ควบคุมกันเองโดยสมาคมธุรกิจโฆษณา	-	2	-	2
อื่น ๆ (ดังแสดงในตารางต่อไป)	8	6	4	18
ไม่ควรมีการกำหนดจรรยาบรรณ	-	-	-	-
ไม่ออกความเห็น	1	-	-	1

*ดูการแบ่งประเภทของผู้ตอบแบบสอบถามตามตารางที่ 3.2.1

ตารางที่ 3.2.18 ความคิดเห็นของแพทย์เกี่ยวกับการควบคุมจรรยาบรรณ (Ethics) และมาตรฐาน (Standard) โดยหน่วยงานอื่นนอกเหนือจากตาราง 3.2.17

ความเห็นของกลุ่มที่ 1*
- ควรออกเป็นกฎหมายควบคุม - ควรเป็นหน้าที่ของเภสัชสมาคม ซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรง และเป็นผู้สามารถตรวจสอบได้ - แพทย์สภา เมื่อมีหน้าที่ดูแลเกี่ยวกับพฤติกรรมของแพทย์ ควรดูแลพฤติกรรมของ paramedical personal หรือพ่อค้ายาด้วย - ไม่มีความเห็น เพราะเป็นเรื่องการค้า จะมีปัญหายุ่งยาก - ถ้ากำหนดออกมาเป็นกฎกระทรวงคงจะดี แต่ปัจจุบันก็ไม่ค่อยมีคนศรัทธาในผลงานของคณะกรรมการอาหารและยาอยู่แล้ว ไม่ทราบว่าใครจะเป็นคนทำดี - สภาสาธารณสุข ถ้าประกอบด้วยองค์ประกอบหลาย ๆ อาชีพ ก็ควรให้ควบคุมด้วยสภาสาธารณสุข - รวมกันทั้งหมดทุกหน่วยงานที่ลงในตารางที่ 3.2.17 - ควบคุม, กำหนดโดยแพทย์จากสถาบัน โดยเฉพาะโรงเรียนแพทย์ - สำหรับประเทศไทยควรจะต้องมีกรรมการที่เลือกสรรจากคนที่มีความรู้ มีความกระตือรือร้นที่จะทำงาน โดยเป็นกรรมการร่วมจากหน่วยงานต่าง ๆ เช่นที่หน่วยงานดังนี้ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา, เภสัชกรรมสมาคม, แพทย์จากสถาบัน โดยเฉพาะโรงเรียนแพทย์ - คณะกรรมการอาหารและยาควรประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิมากกว่าในปัจจุบัน

ตารางที่ 3.2.18 (ต่อ) ความคิดเห็นของแพทย์เกี่ยวกับการควบคุมจรรยาบรรณ (Ethics) และมาตรฐาน (Standard) โดยหน่วยงานอื่นนอกเหนือจากตาราง 3.2.17

ความเห็นของกลุ่มที่ 2*
- ควรตั้งเป็นหน่วยงานใหม่ ประกอบด้วย แพทย์, เภสัชกร, ตัวแทนจากคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค - อะไรก็ได้ที่เชื่อถือได้ - ควบคุมโดยกฎหมายพาณิชย์ - ทุกทาง ควรร่วมมือกันทุกฝ่าย เพื่อให้ได้ผลจริงจัง
ความเห็นของกลุ่มที่ 3*
- ใครก็ได้ที่มีอำนาจ (authority) ที่จะทำได้ และสามารถปฏิบัติได้จริง - ควรมีกรรมการจากหน่วยงานอื่น ๆ นอกจากในตารางที่ 3.2.17 มาร่วมเป็นกรรมการด้วย - ควรขยายงานของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาให้กว้างขวางพอที่จะควบคุมได้ และอาจร่วมมือกับเภสัชกรรมสมาคมได้ยิ่งดี - ควรทำงานให้รวดเร็ว และยุติธรรม - ตั้งเป็นอนุกรรมการเฉพาะกิจ หรือคณะกรรมการเพื่อพิจารณาอาหารและยา จากผู้ชำนาญหลาย ๆ ท่านที่เกี่ยวข้อง เพื่อความรวดเร็วและยุติธรรม ครอบคลุมยาทุกตัว ไม่เฉพาะยาปฏิชีวนะ - กรรมการร่วมของเภสัชกรรมสมาคม และสมาคมธุรกิจ-โฆษณา

*ดูการแบ่งกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามตามตารางที่ 3.2.1

ตารางที่ 3.2.19 ความเห็นเกี่ยวกับการกำหนดจรรยาบรรณ (Ethics) และมาตรฐาน (Standard) ของเอกสารอย่างไร

ความเห็นของกลุ่มที่ 1*
- ต้องคำนึงถึงความถูกต้องเป็นหลัก - การเผยแพร่เอกสาร ไม่ควรรบกวนเวลาทำงานของผู้อื่น - จะต้องไม่นำค่าใช้จ่ายในการเผยแพร่ไปเพิ่มราคายาของผู้ป่วย - ไม่ใช้ภาพการโฆษณาที่ผิดศีลธรรม และวัฒนธรรมอันดี - ไม่โฆษณาในลักษณะที่ชวนเชื่อ แต่เป็นไปในทางที่ดี - ควรมีการโฆษณาให้เห็นถึงข้อเสีย หากนำยานั้นไปใช้โดยขาดความรู้ - เขียนข้อความแต่สิ่งที่เป็นจริง ยอมรับ - ควรเน้นข้อห้ามใช้ (Contraindication) และอาการข้างเคียงของยา (Side Effect) - ควรเป็นหน้าที่ของที่ประชุมที่มีอำนาจ - ออกเป็นกฎหมายควบคุมเอกสารส่งเสริมการขายยา - ควรเป็นข้อมูลที่ถูกต้อง และข้อความกระทัดรัด (Precise Data) - ไม่ให้ข้อมูลที่เกินความเป็นจริง (Not exaggerated) - มีการตรวจสอบว่ายานั้น ๆ มีคุณสมบัติจริงตามที่โฆษณาหรือไม่ - ลักษณะรูปประกอบมีความหมายเกี่ยวข้องกับยาที่โฆษณาหรือไม่ - ถ้าเป็นไปได้ น่าจะมีการกำหนดเป็นแบบอย่างในการโฆษณา หรือแบบฟอร์มของเอกสารขึ้นมาว่า ถ้าจะใช้แบบมี 1 หน้า ควรจะเป็นแบบฟอร์ม A, แบบ 2 แผ่น เป็นแบบฟอร์ม B ให้ออกมาเหมือนกันหมด โดยใส่รายละเอียดของยาลงไปต่างกันก็พอ - ข้อความโฆษณาที่เกินความจริง หรือคลุมเคลือ ควรจะถูกยับยั้งให้มีการแก้ไข - ใส่รายละเอียดที่จำเป็นตามที่เขียนในตารางที่แล้ว (ข้อมูลทางเภสัชวิทยา) เท่าที่จะทำได้

ตารางที่ 3.2.19 (ต่อ) ความเห็นเกี่ยวกับการกำหนดจรรยาบรรณ (Ethics) และมาตรฐาน (Standard) ของเอกสารอย่างไร

ความเห็นของกลุ่มที่ 1* (ต่อ)
- ควรมีข้อมูลครบทั้งข้อดี และข้อเสีย - ไม่อำพรางข้อไม่ดีของยานั้น ๆ - บอกราคาจำหน่าย (ที่สูงสุด) ด้วย - ควรจะได้รับการผ่านการตรวจสอบของคณะกรรมการที่เชื่อถือได้เสียก่อน จึงจะออกมาโฆษณาได้ และต้องมีตวงตราของคณะกรรมการด้วย - ควรมีหัวข้อต่อไปนี้ในเอกสาร สูตรโครงสร้างของยา, การออกฤทธิ์ของยา (Mode of action), การทดสอบความไวของยาต่อเชื้อ (Sensitivity Test), วันเวลาการผลิต, วันที่ยาหมดอายุ และเอกสารอ้างอิงตามที่เป็นจริง - ให้มีหมายเลขเอกสารทุกชนิดที่พิมพ์ออกเผยแพร่ เพื่อสะดวกในกรณีที่จะขอเพิ่มเติม, ค้นคว้า, อ้างอิง - บอกขนาดรับประทาน (dose) ที่เป็นความจริง - ข้อห้ามใช้ (Contraindication), ข้อบ่งใช้ (Indication), อันตรายจากยานั้น ๆ ควรบอกตรงไปตรงมา - ไม่บรรยายในลักษณะที่เป็นการโฆษณาสินค้ามากเกินไป ควรเป็นวิชาการเท่านั้น - บอกส่วนประกอบของยาสำหรับนั้น ๆ (Active Ingredients), วันหมดอายุ และวิธีสังเกตุเมื่อยาหมดอายุ เช่นการเปลี่ยนสี - วิธีการเก็บยาให้ถูกวิธี, การให้ยา (Administration), ปฏิกิริยาระหว่างยา (Drug Interaction) และการให้ร่วมกับอะไรได้ หรือไม่ได้ เช่น I.V. Drip ร่วมกับ K^+, HCO_3^- - ควรบอกปฏิกิริยาไม่พึงประสงค์ของยา (Adverse Drug Reaction) และการแก้ไขด้วย

ตารางที่ 3.2.19 (ต่อ) ความเห็นเกี่ยวกับการกำหนดจรรยาบรรณ (Ethics) และมาตรฐาน (Standard) ของเอกสารอย่างไร

ความเห็นของกลุ่มที่ 1* (ต่อ)
- มีเอกสารยืนยัน - ถ้าหลาย ๆ ฝ่ายร่วมมือกันจัดทำเป็นหนังสือสรุปรวบยอดสั้น ๆ กระทัดรัดปีละครั้ง เกี่ยวกับ "Recent Advance in Antibiotics" หรือ "What is New in Antibiotics" ก็จะเป็นการดี ยกเลิกการแจกเอกสารอื่น ๆ เสียทั้งหมด จะเป็นประโยชน์มาก และประหยัดมากด้วย - อย่าลงรูปโม้มากเกินไป - กำหนดเป็นหัวข้อให้แน่นอนว่าในเอกสารควรมีอะไรบ้าง เช่น ข้อบ่งใช้, อาการข้างเคียง, เอกสารอ้างอิง - ให้เภสัชกรรมสมาคมเป็นผู้กำหนด - บอกหลักการใช้ยาอย่างละเอียด - ห้ามการโฆษณาขายยาทั้งหมด - ทั้งทางวิทยุโทรทัศน์, หนังสือพิมพ์ - ขายยาแบบหนังฉายเร่ในชนบท - เป็นที่น่าสังเกตุว่า ในปัจจุบันการจำหน่าย และเผยแพร่ยาส่วนใหญ่ออกมาในรูปการค้าธุรกิจ ดำเนินโดยนายทุน ซึ่งต้องการขายยาอย่างเดียว ยาที่ผลิตในประเทศ (Local made) หลายชนิดไม่มีมาตรฐานเพียงพอ ทางเภสัชกรรมสมาคมก็ไม่มีการรวมตัว ไม่มีผลงานมาให้ชาวบ้านเห็นชัดเจนว่าจะช่วยได้อย่างไร ถึงแม้จะกำหนดกฎเกณฑ์จรรยาบรรณออกมาอย่างไรก็ตาม ตามสภาพสังคมที่เป็นอยู่ก็ยากที่จะนำมาปฏิบัติได้จริงจัง เนื่องจากธุรกิจการค้าเข้ามายุ่งเกี่ยวมาก และนักเภสัชวิทยาไม่ได้มีการรวมตัวแก้ไขกันอย่างจริงจังเท่าที่ควร - ยาทั้งหมดควรมีการรับรองจากองค์การที่เชื่อถือได้ - ห้ามค้าขายยาโดยไม่มีใบสั่งของแพทย์

ตารางที่ 3.2.19 (ต่อ) ความเห็นเกี่ยวกับการกำหนดจรรยาบรรณ (Ethics) และมาตรฐาน (Standard) ของเอกสารอย่างไร

ความเห็นของกลุ่มที่ 1* (ต่อ)
- ยานี้ต้องเป็นยาที่ใช้กันทั่วโลก ไม่ใช่เอามาทดลองในคนในประเทศด้อยพัฒนา เช่น ประเทศไทย ควรมีการควบคุมและลงโทษ - ผู้แทนขายยา (Detailman) มีส่วนชักจูงแพทย์ โดยเฉพาะแพทย์ที่จบใหม่ ๆ หรือแพทย์ที่ไม่ค่อยสนใจอ่าน Pharmacology มาก ควรที่จะมีการควบคุมบุคคลเหล่านี้ด้วย - ในกรณีของยาที่นำเข้ามาแล้ว เมื่อพบว่ามีผลเสียมากกว่าปกติ ควรมีสิทธิ์ระงับการจำหน่าย - ควรต้องมีมาตรการควบคุมราคาให้รัดกุม - ข้อมูลควรได้มาจากสถาบันที่เป็นกลาง เช่น มหาวิทยาลัยตีพิมพ์ลงในวารสารที่เชื่อถือได้
ความเห็นของกลุ่มที่ 2*
- เขียนเฉพาะความจริงทั้งข้อดีและข้อเสีย - ควรบอกเอกสารอ้างอิง (References) ที่ดี เชื่อถือได้ ส่วนผสมของยาเป็นเปอร์เซ็นต์ของสารนั้น (percentage of Chemical), การออกฤทธิ์ของยา (Action), ข้อห้ามใช้ (Contraindication), Cross Reaction, Reverse Reaction ที่ถูกต้อง - ไม่อวดอ้างสรรพคุณเกินไป - บอกอาการข้างเคียง (Side Effect), ปฏิกิริยาระหว่างยา (Drug Interaction) ให้ชัดเจน และรวมในทุกกรณีด้วย เช่น อาการข้างเคียงที่มีต่อไต, ตับ เป็นต้น

ตารางที่ 3.2.19 (ต่อ) ความเห็นเกี่ยวกับการกำหนดจรรยาบรรณ (Ethics) และมาตรฐาน (Standard) ของเอกสารอย่างไร

ความเห็นของกลุ่มที่ 2* (ต่อ)
- มีการอบรมผู้แทนฝ่ายขายให้มีสำนึกของความรับผิดชอบมากขึ้น - ผู้แทนฝ่ายขายยาปฏิชีวนะควรเป็นเภสัชกร หรือเทียบเท่า - เจ้าของบริษัทยาควรมีคุณธรรมมากขึ้น อย่าเห็นแต่กำไรอย่างเดียว - มีการทดสอบขนาดของยา, สิ่งเจือปน (Impurity) ของยา - มีข้อมูลของการทดลองยาแบบ Double-Blind Study - เอกสารอ้างอิงต่าง ๆ (References) ควรมีการถ่ายเอกสารแนบมาด้วย - วันที่ผลิต, วันหมดอายุ ควรบอกด้วย, รูปลักษณะของยาเป็นเม็ดอย่างไร, สีอะไร, ขวดที่บรรจุ - ควรกำหนดลักษณะของเม็ดยาไม่ให้ซ้ำกัน เพื่อง่ายต่อการดู - ควรมีหนังสืออธิบายลักษณะของยาแต่ละอย่าง เพื่อง่ายต่อการแยกชนิดของยานั้น ๆ - คณะเภสัชศาสตร์ควรช่วยเผยแพร่ความรู้เรื่องยาให้กว้างขวางกว่าที่ทำอยู่ในขณะนี้ - เอกสารอ้างอิงต้องมีการตรวจสอบด้วย - ต้องมีการลงโทษผู้ที่ผิดจรรยาบรรณอย่างจริงจัง - ต้องมีหน่วยรับคำร้องเกี่ยวกับผู้ผิดจรรยาบรรณ - ไม่โฆษณาทับถมบริษัทอื่น - ผู้โฆษณาควรมีมารยาทอันดี เช่น เคารพต่อเวลาของแพทย์ที่ต้องทำงานให้บริการแก่ผู้ป่วย และเคารพเวลาของผู้ป่วยขณะมาตรวจกับแพทย์ ไม่ควรเข้ามาโฆษณาเจรจากับแพทย์ในขณะนั้น - ไม่ควรยืนดักรอแจกตัวอย่างยาอยู่ที่ออกเป็นประจำเหมือนยาเถื่อน เวลาที่แพทย์กำลังเดินเข้ามาทำงาน ดูแล้วเสียศักดิ์ศรีตัวเอง ควรรอให้แพทย์ว่างก่อน - ข้อมูลถูกต้องตามหลักวิชาการ อาจอาศัยมาตรฐานสากลได้ เช่น F.D.A. ของสหรัฐฯ ฯลฯ

ตารางที่ 3.2.19 (ต่อ) ความเห็นเกี่ยวกับการกำหนดจรรยาบรรณ (Ethics) และมาตรฐาน (Standard) ของเอกสารอย่างไร

ความเห็นของกลุ่มที่ 3*
- ให้ข้อมูลที่ตรงความจริงมากที่สุด
- ไม่ควรชักจูงด้วยของแถม
- ควบคุมให้โฆษณาเฉพาะผลที่ได้ตามความจริงทั้งผลดี ผลเสีย และราคา
- ได้ระดับตามมาตรฐานสากล (International Standard)
- ถ้าเอกสารไม่ตรงกับความจริง ไม่ให้ขาย
- ดูตาม physician Desk Reference (PDR) ซึ่งทำตามที่ FDA สหรัฐฯ ทำไว้
- ข้อความจะต้องตามหลักเภสัชวิทยา เนื้อหาสั้น ๆ ได้ใจความถูกต้องที่สุด

*ดูการแบ่งประเภทของผู้ตอบแบบสอบถามตามตารางที่ 3.2.1

หอสมุดกลาง
จุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย

ผลการวิจัย

ส่วนที่ 3

ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับกิจกรรมส่งเสริมการจำหน่ายยาปฏิชีวนะบางชนิด

แบบสอบถามที่จัดส่งแก่ผู้ผลิต, นำเข้า และตัวแทนจำหน่าย รวมทั้งสิ้น 30 ฉบับ ได้รับตอบกลับมา คิดเป็นร้อยละ 20.00 ดังแสดงรายละเอียดที่ได้จากแบบสอบถามครั้งนี้ ในตารางที่ 3.3.1

ผลการวิจัย

ส่วนที่ 3

ตารางที่ 3.3.1 แสดงค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับกิจกรรมส่งเสริมการจำหน่ายยาปฏิชีวนะบางชนิด

ค่าใช้จ่ายในการจัดทำ	ระหว่าง ม.ค. - ธ.ค. 2521					ระหว่าง ม.ค. - ธ.ค. 2522				
	น้อยกว่า 5 แสนบาท	5 แสน - 1 ล้านบาท	1 ล้าน - 2 ล้านบาท	2 ล้าน - 5 ล้านบาท	มากกว่า 5 ล้านบาท	น้อยกว่า 5 แสนบาท	5 แสน - 1 ล้านบาท	1 ล้าน - 2 ล้านบาท	2 ล้าน - 5 ล้านบาท	มากกว่า 5 ล้านบาท
1. ในการจัดทำ และนำส่งเอกสารส่งเสริมการขาย (Promotional Literature)	6	-	-	-	-	5	1	-	-	-
2. ในการจัดทำเอกสารกำกับยา (Package Insert)	6	-	-	-	-	6	-	-	-	-
3. ค่าใช้จ่ายในส่วนของผู้แนะนำยา (Detailman) รวมเงินเดือน	2	3	1	-	-	1	4	1	-	-
4. ค่าใช้จ่ายในการจัดทำ และแจกตัวอย่างยา	6	-	-	-	-	5	1	-	-	-
5. ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ในการส่งเสริมการขาย	6	-	-	-	-	5	1	-	-	-
6. ค่าใช้จ่ายในการจัดทำ และนำส่งของแถม (Gimmicks)	6	-	-	-	-	5	1	-	-	-

หมายเหตุ - ตัวเลขในตารางแสดงจำนวนบริษัทที่ตอบมา

- จำนวนผู้ตอบกลับมามีน้อยมาก เพียง 6 บริษัท